

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 122 (5842) 10 iyul 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan Prezidentindən qəti mövqe: "Status-kvo qəbul edilməzdir!"

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Avropa İttifaqı Şurasının
Prezidenti Donald Tuskun görüşü olub*

5

"Ümummilli Lider tariximizi yazan dahi şəxsiyyətdir"

6

"Yay məktəbləri" Yeni Azərbaycan Partiyasının gənclər üçün ən uğurlu layihələrindən biridir

11

MİSTERFEYK QƏNİMƏT ZAHİD, YAXUD "ÜC PALMA" QƏHRƏMANI NIYƏ "LİKE" DİLƏNİR?

10 iyul 2019-cu il

Azərbaycan Prezidentindən qəti mövqe: “Status-kvo qəbul edilməzdır!”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tuskun görüşü olub

Iyulun 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tusk ilə təkbətək görüşü olub. Daha sonra tərəflər geniş tərkibdə görüşüb. AZERTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tusku qarşılıdı. Prezident İlham Əliyev təkbətək görüşdə çıxış edib:

-Cənab Prezident, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Sizi ölkəmizdə görməyə çox şadıq. Mən sizin Azərbaycana bundan əvvəlki səfərinizi xatırlayıram. O vaxtdan bu yana Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında münasibətlər uğurla inkişaf edib.

Biz çox sayda görüş keçirmişik ve çox uğurla inkişaf edən əməkdaşlığımızla bağlı geniş spektrli məsələləri müzakirə etmişik. Bu, çox sahələri əhatə edir və biz tərəfdəşligimizi yeni səviyyəyə yüksəltməyə nail olmuşuq.

Əminəm ki, səfər çox uğurlu olacaq. Əlbətə ki, biz gündəliyimizdə duran məsələləri müzakirə edəcəyik və Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında gelecek əməkdaşlığı planlaşdıracaqıq. Əminəm ki, qarşidakı illərdə biz tərəfdəşliğin müsbət macrada inkişafını davam etdirəcəyik, bu da Azərbaycanın maraqlarına xidmət edir. Ümidi varam ki, uğurla həyata keçirdiyimiz bütün layihələr yaxşı nəticələr verəcək. Bir daha xoş gəlmisiniz. Size ölkəmizdə xoş vaxt keçirməyi arzuluyıram.

Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti

“Status-kvonun dəyişməsi Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsinin başlanması deməkdir”

Donald Tusk:

-Təşəkkür edirəm, cənab Prezident! Sizin qonağınız qismində burada - Bakıda, Azərbaycanda olmaq hər zaman böyük məmənniyyətdir. Bu, yəqin ki, mənim

Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti qismində Bakıya son səfərimdir. Mənim niyyətim Avropada bizim hamımız üçün Sizin ölkənizlə mümkün qədər ən yaxşı əlaqələrə sahib olmağın nə dərəcədə mühüm ol-

duğunu vurğulamaqdən ibarətdir. Mənim mesajım tamamilə aydınlaşdır.

Mən bizim əlaqələrimizə gəldikdə, Sizin şəxsi rolunuzun, şəxsi iştirakınızın nə dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu bilmənizi

istəyirəm. Mən Sizin səyərlərinizi həqiqətən qiymətləndirirəm. Siz hər zaman çox konstruktivsizniz və Sizin çox müsbət və konstruktiv röluñuz sayəsində bizim görüşərimiz de olduqca səmərəli keçir. Bir daha təşəkkür edirəm, cənab Prezident!

Təkbətək görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tuskla işçi nahar çerçivəsində geniş tərkibdə görüşü olub.

Daha sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tusk mətbuatla bəyanatlarla çıxış ediblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

-Hörmətli cənab Prezident, eziq qonaqlar, xanımlar və cənablar. İlk növbədə, mən bir daha Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti cənab Donald Tusku Azərbaycanda salamlamaq istərdim. Bu, cənab Prezidentin ölkəmizə ilk səfəri deyil, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti qismində ikinci səfəridir. Mən dəfələrlə Brüsselde səfərde olmuşam. Beləliklə, bu, bizim çox fəal siyasi dialoq apardığımızı göstərir. Cənab Prezidentin bugünkü səfəri bir daha onu nümayiş etdirir ki, Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin çox müsbət dinamikası var.

Bu gün təkbətək və nümayəndə heyət-lərinin iştirakı ilə görüşərimiz zamanı biz ikitərefli əməkdaşlığımıza dair geniş spektrli məsələləri, regional inkişaf və təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə etdiik.

Ardı Səh. 3

Azərbaycan Prezidentindən qəti mövqe: “Status-kvo qəbul edilməzdır!”

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Avropa İttifaqı Şurasının
Prezidenti Donald Tuskun görüşü olub*

Əvvəli Səh. 2

Biz yeni sazişle bağlı Avropa Komissiyası ile Azərbaycan arasında davam edən danışçıları müzakire etdik. Danışçıların perspektivləri ilə bağlı fikirlərimizi ifade etdik. Danışçılar uğurla davam edir. Bir çox məsələlər artıq öz həllini tapıb. Hazırda biz yaxşı tərefdaşlıq ruhunda digər məsələlər üzərində iş aparırıq. Ötən il Avropa Komissiyası ile Azərbaycan arasında Tərefdaşlıq prioritetləri sənədi qəbul olundu. Bu, çox mühüm sənəddir. Burada Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin toxunulmazlığına dəstək ifadə olunur. Bu gün Cənab Prezidentlə tekbətət görüşümüz zamanı men ona Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı mövqeyimiz barədə məlumat verdim. Münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində və BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə əsasən həll olunmalıdır. Uzun illərdir ərazilərimiz erməni işğalı altındadır. Bir milyondan çox qaçın və mecburi köçkü bu təcavüz və işğaldan əziyyət çəkir. Bizim qəti mövqeyimiz ondan ibaretdir ki, münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Səylərimiz münaqişənin ən tez zamanda həlline yönəlib. Münaqişənin indiyədək həll olunmamasının əsas səbəbi Ermənistən qeyri-konstruktiv mövqeyidir. Qeyd etməliyəm ki, beynəlxalq ictimaiyyətin və ATƏT-in Minsk qrupunun səyləri münaqişənin ən tez zamanda həlline yönəlməlidir. Status-kvo qəbul edilməzdır və dəyişməlidir. Status-kvonun dəyişməsi Azərbaycan ərazilərinin işgaldən azad edilməsinin başlanması deməkdir.

Bu gün biz, həmçinin enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat sektorlu ilə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Azərbaycan və Avropa İttifaqı bu sahələrdə çox konstruktiv əməkdaşlıq edir. Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi uğurla həyata keçirilir. Nəqliyyat sektoruna gəlincə, Azərbaycanda logistika və nəqliyyat sahəsinə yatırılan investisiyalar bizə mühüm nəqliyyat habına əlavə edir. Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub dehlizləri ölkəmizin ərazisindən keçir. Sözsüz ki, coğrafi mövqeyimiz üstünlük yaradır, lakin nəqliyyat sektoruna investisiyalar yatırımasayıd, coğrafi mövqeyimiz o qədər də böyük mənə kəsb etməzdı. Bu səbəbdən də son illərdə bizim bu istiqamətdəki

Qərbə doğru baxırsınız. Əvvəller də qeyd etdiyim kimi, cənab Prezident, Avropa İttifaqı Azərbaycanın suverenliyini, müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü dəstekleyir. Avropa İttifaqı və Azərbaycan hər il bir-birinə yaxınlaşır. Münasibətlərimiz intensivləşib və mənim bugünkü səfərim buna aydın işaretdir. 2018-ci ildə biz tərefdaşlıq üzrə prioritətləri müəyyən etdik və Ümumi Aviasiya Məkanı üzrə Saziş, habelə yeni Al-Azərbaycan sazişi üzrə danışçılar yekunlaşmaq üzrədir. İqtisadiyatımız bunlardan faydalanaçaq və bizim siyasi, biznes və mədəni münasibətlərimiz dərinləşəcək. Əlbətə ki, biz bizi sözün həqiqi mənasında birləşdirən Cənub Qaz Dəhlizini unutmamalıyıq. Bu müsbət məqam tərefdaşlığınıza daha yüksək səviyyəyə qaldırmalı, bütün xalqlarımız üçün birbaşa faydalı olmalıdır, Azərbaycanın islahatlar və iqtisadi şaxələnmə prosesini müşayiət etməlidir.

Azərbaycan özünü nəqliyyat və logistika qoşşaqına çevirmək üçün mühüm addımlar atıb. Mən Azərbaycanın Şərqi və Qərb, eyni zamanda, Şimal və Cənub tərefdaşları üçün

“Avropa İttifaqı Azərbaycanın suverenliyini, müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Avropa İttifaqı və Azərbaycan hər il bir-birinə yaxınlaşır”

“Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əlaqələr tərefdaşlıq ruhu və qarşılıqlı dəstəyə əsaslanır”

Səylərimiz artıq yaxşı nəticələr verir, Azərbaycan mühüm tranzit ölkəyə çevirilir. Gələcəkdə bizim tranzit ölkə kimi rolumuz sözsüz ki, artacaq.

Biz digər sektorlarda da yaxşı əməkdaşlıq edirik. Ümidvarıq ki, bütün planlarımız həyata keçiriləcək. Çünkü Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əlaqələr tərefdaşlıq ruhu və qarşılıqlı dəstəyə əsaslanır. Mən bu əlaqələrin inkişafına verdiyi şəxsi töhfəyə görə xüsusile Prezident Tuska minnətdarlığımı bildirmək istərdim. O, Azərbaycandakı vəziyyətə yaxşı bələddir. Onun bizim yaxınlaşmağımızda rolü çox mühümdür. Biz də öz tərefimizdən Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığı gücləndirmek üçün çox işlər görürük. Mən, həmçinin qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan Avropa İttifaqının bir neçə üzv ölkəsi ilə strateji tərefdaşlığı dair

sənədləri qəbul edib və ya imzalayıb. Bu da bizim əməkdaşlığımıza yaxşı töhfədir.

Cənab Prezident, bir daha xoş gəlmisiniz. Bu gün bizimlə olduğunuzu görə təşəkkür edirəm.

Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tusk:

“Əvvəla bizi səmimi qarşılığıñiza və bize göstərdiyiniz qonaqpərvərliyinize görə Sizə təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Bakıya qayıtmak məndə həqiqətən də məmənunluq hissi doğurur. Kağızında “külekler şəhəri” yazılıb, mən bilirəm, bu, Bakının ənənəvi adıdır, lakin bu gün şəhər çox sakit görünürlər.

Azərbaycan çox nadirdir. Ölkəniz özündə ənənə və müasirliyi birləşdirir. Bu günün mürəkkəb coğrafi landşaftindəki strateji mövqeyinize görə Siz həm Şərqi, həm də

iddialarının təcəssümü olan Bakı limanına səfər etməyi səbirsizliklə gözləyirəm.

Bu gün Prezident Əliyevlə apardığım müzakirələrdə mən Azərbaycanla əməkdaşlığı daha da dərinləşdirmək üçün Avropa İttifaqının hazır olduğunu bir daha təsdiq etdim və eyni zamanda, bizim qanunun alılıyi, insan hüquqları və əsas azadlıqlara nə qədər böyük önəm verdiyimizi vurğuladım. Avropa İttifaqı hesab edir ki, həqiqətən açıq olan cəmiyyət uzunmüddətli sabitliyin və bütün vətəndaşlar üçün yaxşı həyatın ən gözəl təminatıdır.

Regionda sabitliyə istinad edərək biz, həmçinin həll olunmamış Dağlıq Qarabağ münaqişəsini də müzakirə etdik. Bu münaqişə hərbi yolla yox, yalnız beynəlxalq hüququn prinsipləri əsasında siyasi yolla öz həllini tapmalıdır. Avropa İttifaqı Minsk qrupu həmsədrələrinin səylərini və Helsinski Yekun Aktının əsas prinsipləri əsasında diqqətin münaqişənin ədaləti və davamlı həllinə yönəlməsini tamamile dəstəkləyir.

Biz, ümumilikdə gərginliyin azalmasını yüksək dəyərləndiririk, lakin temas xətti boyunca son itkilər həmsədrələr kimi bizi də narahat edir. Güc tətbiq etməmək üçün təmkinli olmaq önemlidir, lakin, eyni zamanda, sülhə və səmərəli danışçıların aparılmasına imkan verən ab-havanın bərpasına yönəlmış tədbirlər də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Avropa İttifaqı artıq sülhün qurulmasına yönəlmış fəaliyyətləri dəstəkləyir və xalqları sülhə hazırlamaq üçün konkret tədbirlərlə kömək etməye hazırlanır.

Nəhayət, bu gün günün ikinci yarısında Qobustana səfər etmək şərəfinə nail olacağam. Romalı legionerlər tərəfindən qaya üzərində çəkilən təsvirlər Azərbaycanın minilliklər ərzində Avropada necə də mühüm yer tutduğunu sübutudur. Bu zaman dönenində mən tərefdaşlığınıza gələcək illərdə inkişaf etdirəcəyimizi səbirsizliklə gözləyirəm. Sağ olun, cənab Prezident.

Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Bakının bir sıra tibb müəssisələrində müalicə alan uşaqlarla görüşüb

Iyulun 8-də Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva paytaxtdakı Qarayev adına 2 sayılı Klinik Uşaq Xəstəxanasında, Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzində, Eyyazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutunda və Talassemiya Mərkəzində olub, burada müalicə alan uşaqlarla görüşüb. AZERTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva əvvəlcə paytaxtdakı Qarayev adına 2 sayılı Klinik Uşaq Xəstəxanasına gəldi. Məlumat verildi ki, hərəkət burada 135 uşaq müalicə alır. Leyla Əliyeva balacaların müalicəsi ilə maraqlandı, xəstəxananın müxtəlif şöbələrində müalicə alan uşaqlara görüşdü, onların valideynləri ilə səhbət etdi. Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidenti balacaların tezliklə sağalmasını arzuladı, onlara hədiyyələr təqdim etdi.

Sonra Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Səhiyyə Nazirliyinin Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzində oldu.

du. Səhiyyə və Təhsil nazirliklərinin dəstəyi ilə reallaşan bu layihə burada müalicə olunan məktəbyaşlı uşaqlar üçün distant təhsil almaq imkanı yaradır. Ölkənin hematologiya və transfuziologiya sahəsi üzrə baş müəssisəsi olan bu müalicə ocağında xəstəliyin diagnostikasının beynəlxalq standartlara uyğun aparılmasına nail olunub.

Daha sonra Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidenti Talassemiya Mərkəzində oldu. Heydər Əliyev Fondu talassemiya problemi ilə bağlı çox mühüm tədbirlər görür, bu istiqamətdə ixtisaslaşmış peşəkar kadrların yetişməsi üçün zəruri proqramlar həyata keçirir. Fondu təşəbbüsü ilə yaradılan Talassemiya Mərkəzi bu xəstəlikdən əziyyət çəkən insanların şəfa ocağına çevrilib. Elə mərkəzin yaradılmasında da əsas məqsəd ixtisaslaşdırılmış tibb ocağının və qan bankının təşkili, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması, talassemiyadan əziyyət çəkən uşaqlar-

Burada Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidentinə müalicə olunan uşaqlar, onların reabilitasiya prosesi haqqında məlumat verildi.

Leyla Əliyeva mərkəzdə müalicə olunan uşaqlarla görüşdü, onları müxtəlif hədiyyələrlə sevindirdi. Daha sonra Leyla Əliyeva Eyyazov adına Elmi-Tədqiqat Hema-

tologiya və Transfuziologiya institutuna gəldi. Heydər Əliyev Fonduunun vitse-prezidentinə institutun fəaliyyəti və burada aparılan

müalicə prosesi barədə məlumat verildi. Leyla Əliyeva bu səhiyyə müəssisəsində tətbiq edilən distant təhsil layihəsi ilə də tanış ol-

rın təhlükəsiz və keyfiyyətli qan komponentləri ilə, eləcə də tibbi xidmətlə təmin olunmasıdır.

Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş VI müşavirə keçirilib

Iyulun 9-da Xarici İşlər Nazirliyində Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş VI müşavirə keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş VI müşavirənin iştirakçılarına təbrik məktubunu oxuyub (Məktubun mətni qəzetiñ bugünkü nömrəsində dərc olunur).

Müşavirədə çıkış edən Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov Azərbaycan diplomatiyasının bir eşrlik inkişaf yolu, müsəlman Şərqində ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə yeni yaranmış respublikanın tanıdlılması istiqamətində atılmış addımlar, Cümhuriyyətin süqtundan sonra sovet dövründə Xarici İşlər Komissarlığının fəaliyyəti və nəhayət, müstəqilliyini bərpa edən müasir Azərbaycan Respublikasının təməli ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və həzırda Prezident İlham Əliyevin müvəffəqiyətlə davam etdirdiyi, milli maraqlarımıza esaslanan dinamik və fəal xarici siyasetimiz barədə danışır.

Nazir qeyd edib ki, 100 il bundan önce Birinci Dünya müharıbesindən sonra cərəyan edən gərgin bir dövrdə yeni yaranmış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin maraqlarını beynəlxalq aləmdə layiqince temsil etmək üçün müsəlman Şərqində ilk respublikanın Xarici İşlər Nazirliyi təsis edilmişdir. Şübhəsiz ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yarandığı ilk gündən çoxşaxəli diplomatik fəaliyyətə başlamış, lakin Xarici İşlər Nazirliyinin Katibliyinə dair müvəqqəti təlimatın qəbul olunması məhz 9 iyul 1919-cu il tarixinə təsadüf etdiyindən, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2356 sayılı, 24 avqust 2007-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan

Respublikası diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı günü təsis olunmuşdur. Sovet işğalı nəticəsində Cümhuriyyətimizin qısa ömür yaşaması-

beynəlxalq sərhədləri çərçivəsin-də suverenliyi və ərazi bütövlüyü-nün bərpası edilməsi, milli maraq-larımızın beynəlxalq müstəvidə təmin edilməsinə xidmət edən bərabər həquqlu və qarşılıqlı fay-dalı əməkdaşlıq prinsipləri üz-rində qurulub. Bu gün beynəlxalq ictimaiyyət birmənalı şəkildə Azərbaycanın beynəlxalq sərhəd-ləri çərçivəsində onun suverenliyi və ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Ermənistanın işğalçı qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən çıxarılması və münaqişənin Azerbayca-nın suverenliyi və ərazi bütövlüyü-əsasında həll olunması BMT-nin Təhlükəsizlik Surası və Bas As-

na baxmayaraq, ilk respublikanın Xarici İşlər Nazirliyinin diplomatik heyəti geniş təcrübəyə yiyələnmiş, mühüm nailiyyətlər əldə etmiş və müstəqil xarici siyaset fealiyyətimizin əsasını qoymular. 1991-ci ildə Sovet İttifaqının süqutu ilə Azərbaycan xalqı öz milli istiqlaliyyətini yenidən bərpa edə bilmışdır. Ermenistanın hərbi təcavüzüne məruz qalmış, ağır iqtisadi böhran və kəskin daxili çaxnaşmaların hökm sürdüyü Azərbaycanın bu mürəkkəb vəziyyətdən çıxacağına o zaman bir çoxları inanmirdi. 1993-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin xalqın çağırışı ile hakimiyət qayıdışı Azərbaycanda sabitlik və inkişafın təmelini qoydu. Ulu Öndərin əsas məqsədi Azərbaycanı daha qüdrətli və zəngin dövlətə çevirmək, dünya birliyində nüfuzunu daha da möhkəmləndirmək və əsl söz sahibinə çevirmək idi və bu hədəflərə də şərəflə nail olundu.

Nazir vurgulayıb ki, bünövresi ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, milli maraqlarımıza əsaslanan Azerbaycanın müasir xarici siyaset strategiyası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bu gün müvəffəqiyyətə davam etdirilir. Yerləşdiyi region ətrafında cərəyan edən ziddiyyətli proseslər şəraitində ölkəmiz Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyaset nəticəsində daxili sabitlik və inkişafını təmin etmək, iqtisadiyyatını müsbət artım dinamikasına kökləmək və irimiqyaslı layihələr həyata keçirməklə beynəlxalq səviyyədəki mövqə və nüfuzunu da ha da möhkəmləndirməyə müvəffəq olub.

Elmar Məmmədyarov qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının xarici siyaset fealiyyəti, ilk növbədə, ölkəmizin müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, onun

**“Ümummilli Lider tariximizi yazan dahi
səxsiyyətdir”**

“Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1969-cu il 14 iyulda Azərbaycanda siyasi rəhbərliyə gəlisi ölkəmizin təxində dönüş nöqtəsi hesab oluna bilər. Əlbəttə, bununla bağlı statistik rəqəmlərə istinad edək xeyli məsələləri təhlil etmək mümkündür. Ən çoxası odur ki, Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə həm keçmiş Sovetlər İttifaqında, həm də regionda çox böyük nailiyyyətlərə "zərba atdı". Bunu SİA-ya açıqlamasında YAP icra katibinin müavini, Dini Mədurularla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı deyib.

Qarşılıklı iş üzrə Sovet Komitəsinin soñan Məsləhət Qurşağındır. YAP İcra katibinin müaviniin sözlərinə görə, Azərbaycan iqtisadi sahəde Sovetlər İttifaqının geride qalmış respublikalarından biri idi və bu sahəde irəliyə çıxdı: "Təsəvvür edin ki, Sovetlər İttifaqı çökəndə iki müttəfiq respublika - Ukrayna və Azərbaycan mərkəzi bündən heç bir yardım almadan özü-özünü təmin etmək imkanına malik idi. İkincisi, mənəvi sahəde Azərbaycan çox böyük irəliləyişə imza atdı. Azərbaycan vahid bir ideyanın yeni azərbaycançılıq ideyasının etrafında birləşə bildi. Üçüncüsü, Azərbaycan regionda və beynəlxalq miqyasda özünü geniş surətdə tanıda bildi. Ümummilli Liderin rəhbərliyi dövründə Azərbaycanın Sovetlər İttifaqından kənarda daha geniş şəkildə tanıdılması üçün xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələr istiqamətində cəmiyyətlər, eyni zamanda Vətən cəmiyyəti yaradılmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyaseti sayəsində Azərbaycanın tanınmış şəxsləri Sovetlər İttifaqı çərçivəsində yüksək səviyyələrə qalxa bildi. Əgər biz o dövrdə XX əsrin 50-60-cı illərini götürsək, Sovetlər İttifaqının müxtəlif qurumlarında, rəhbər təşkilatlarında azərbaycanlılar çox azlıqdır idi. Təbii ki, bu məsələdə həll edilmiş oldu.

Təbii ki, bu məsələdə həm edilmiş, həm de qəbul edilmiş, həm de tətbiq edilmiş oldu. Ümumiyyətən Ümummilli Liderin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan həm siyasi, həm də mənəvi, iqtisadi baxımdan müstəqilliyə hazırlandı. Məhz bunun sayəsində biz Sovetlər İttifaqı dağılında, müstəqilliyimizi bərpa edəndə Azərbaycan xalqı vahid ideya ətrafında azərbaycançılıq ideyası ətrafında birləşə bildi. Həmçinin müstəqil dövləti idarə edən mütəxəssislər de Ümummilli Liderin sayəsində hazırlıq keçmiş mütəxəssislər kimi özünü təsdiq etmiş oldu. Ulu Öndərin Azərbaycanda birinci dəfə siyasi rəhbərliyə gəllişi dönüş nöqtəsidir. Onun ikinci dəfə hakimiyyətə gəlişi qurtuluşdur. İns-Allah Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyalarının təsdiqi, bütün ərazi bütövülüyümüzün bərpası və vahid Azərbaycanın yaranması isə Azərbaycan xalqının qələbəsi olacaqdır. Ulu Öndər tariximizi yazan, tarixi yazan, tarixi şəxsiyyətdir”.

Ceyhun Rasimoğlu

Donald Tusk Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğunda olub

Azərbaycanda səfər-də olan Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tusk iyulun 9-da Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğunda olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə qonaq qoruğun ərazisində yaradılmış müzeydə nümayiş etdirilən eksponatlara baxıb.

Məlumat verilib ki, Qobustan Dövlət Tarix-Bədii Qoruğu açıq səma altında qorу-muzey kimi böyük şöhrət qazanıb. Ərazidə daş dövründən son orta əsrлərə qədərki həyat və məişəti eks etdirən çoxsaylı maddi mədəniyyət nümunələrini müasir azərbaycanlıların ulu əcdadları min illər ərzində yaradıblar. Qobustan qaya rəsmləri dünyada bu tipli abidələrdən ən zənginidir. Qoruq ərazisində alımlar tərəfindən 6 mindən çox qayaüstü təsvir, 20 məğara və yasavis veri, 40 kurgan askar edilib və övrənilib.

Qeyd edilib ki, Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğundakı nadir qayaüstü rəsmlərin geniş təbliğinin xüsusi əhəmiyyətini nəzərə alan dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Sərəncamı ilə qoruq muzeyi üçün yeni bina tikilib. Qonağın diqqətinə çatdırılıb ki, dünya əhəmiyyətli tarixi abidə olan Qobustan qoruğu 2007-ci ildə UNESCO-nun Maddi-Mədəni İrs Siyahısına daxil edilib. Donald Tusk ərazidə aparılmış tədqiqat işləri ilə və tarixi eksponatlarla maraqlanıb. Sonda qonağa Qobustanın tarixini eks etdirən kitablar hədiyyə olunub. Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğundan xoş təessüratla ayrılib.

Müdafıə naziri Hərbi Dəniz Qüvvələrinin yeni infrastruktur obyektiinin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırıqına əsasən Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HQD) şəxsi heyətinin döyüş hazırlığı seviyyəsinin yüksəldilməsi və sosial-meişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülen işlər davam etdirilir. Müdafiə Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, nazir general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti HQD-nin hərbi hissələrində birində yeni inşa edilən infrastruktur obyektiinin açılışında iştirak edib və burada yaradılan şəraitə tənış olub. Müdafiə naziri qərargah, matros yataqxanaları, tibb məntəqəsi, digər xidmeti və inzibati otaqlara, eləcə də ərazidəki qurğu və avadanlıqlara baxış keçirib. Məruzə olunub ki, yaradılan şərait şəxsi heyətin hərbi hissə qarşısında qoyulan vəzifə və tapşırıqları daha keyfiyyətli və effektiv icra etməsinə imkan yaradacaq.

10 iyul 2019-cu il

“Yay məktəbləri” Yeni Azərbaycan Partiyasının gənclər üçün ən uğurlu layihələrindən biridir

YAP Gənclər Birliyinin sədri, partyanın Siyasi Şurasının üzvü Seymur Orucovun yap.org.az-a müsahibəsi

- Seymur müəllim, məlum olduğu kimi Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkil etdiyi “Gənc liderlərin yay məktəbləri” layihəsinə start verilib. Layihənin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Yeni Azərbaycan Partiyası gənclərin siyasi fəallığının artırılmasına, asude vaxtlarının səmərəli təşkilinə, beynəlxalq əlaqələrin genişlənməsinə, ümumiyyətlə ayrı-ayrı sahələr üzrə müxtəlif layihələrin həyata keçirilməsi nəxüsü diqqət yetirir. Gəncləri Azərbaycanın gələcəyi kimi dəyərləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyaseti davam etdirən Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyev bildirib ki, müsələşmə, yeniləşmə dövlət siyasetinin düzgün qurulmasından, eyni zamanda, gənclərin fəaliyyətindən asılıdır. Bu gün cəmiyyətimizdə gənclərin fəallığı olduqca yüksək seviyyədədir və onlar milli maraqların etibarlı müdafiəsi namənə six birləşiblər. Hər bir xalqın inkişafı üçün onun sağlam gəncliyinin olması vacib şərtlərdən biridir. Çünkü hər bir ölkədə dövlətçiliyin, müstəqilliyin daha da möhkəmləndirilməsi, gələcəyin etibarlı təminatı məhz intellektual kadrların yetişdirilməsindən, onların cəmiyyətin aparıcı qüvvəsinə çevriləməsindən asılıdır.

Bu baxımdan, ölkəmizdə gənclərə iş sahəsində həyata keçirilən mütəreqiqi islahatlar Azərbaycan gəncliyinin hərtərəfli inkişafına zəmin yaradıb, onların cəmiyyətdə özlərinə təsdiq etməsində böyük əhəmiyyət kəsb edib.

YAP-in gənclərlə bağlı ən uğurlu layihələrindən olan və 2007-ci ildən başlayan yay məktəblərini xüsusi qeyd etmek olar. Bu layihənin əsas məqsədi gənclərin bir-birini da yaxından tanımaması, onların arasında səmimi münasibətlərin yaradılmasını, ölkədə ictimai həyatın istənilən sahəsində dinamik inkişaf haqqında onlara dolğun məlumatların çatdırılmasını, tanınmış siyasetçilərlə gənclərin görüşlərinin təşkil edilməsini, gələcəkdə müxtəlif sahələrdə çalışacaq bu gənclərdə liderlik kimi mühüm xüsusiyyətlərin formalaşdırılmasını təmin etməkdir.

Artıq bu gündən layihə başlayıb və yay məktəbləri Oğuz və Lerik rayonlarında təşkil olunub. Layihədə Bakı şəhəri ilə yanaşı bölgələrin də gəncləri iştirak edirlər. Layihədə iştirak edən

gəncləri YAP icra katibinin müavini, Milli Məclisin komitə sədri Siyavuş Novruzov qəbul edib, öz tövsiyələrini verib. Qeyd edim ki, layihə mərhələlərə le davam edəcək.

- *Budəfəki “Yay məktəbləri” çərçivəsində hansı tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur?*

- Yeni Azərbaycan Partiyasının “Gənc liderlərin yay məktəbləri” ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən dövlət gənclərin siyasetinin tərkib hissəsi olan bu layihə gənclərin siyasi biliklərinin, intellektual seviyyələrinin artmasına da olduqca mühüm rol oynayır. Layihənin məqsədlərindən biri də gənclərin asude vaxtlarını səmərəli təşkil etməklə yanaşı, onların ictimai həyatda fəallığının daha da artırılmasından ibarətdir. “Yay məktəbləri” gənc feallar üçün həm təcrübə, həm də bilik mənbəyidir. Partiya gənc fealların ictimai-siyasi aktivliyini artırmaq və gənclərin geniş fəaliyyətini təmin etmək üçün bütün imkanlardan istifadə edir, hər bir gəncin yaradıcı potensialından səmərəli istifadə olunmasına xüsusi diqqət ayırır.

YAP-in üzvlərinin 40 faizini gənclərin təşkil etməsi onların birdən bira siyasi və ictimai fəallığının göstəricisidir. “Yay məktəbləri” bunun ən əyani təzahürlərindən biri olmaqla YAP-çı gənclərin cəmiyyətdə nə qədəd aktiv olduğunu göstərir.

Bu tədbirlər çərçivəsində müxtəlif seminarlar, təlimlər, diskussiyalar, interaktiv, intellektual və eynəncəli oyunlar təşkil edilir. Layihə çərçivəsində gənclərin siyasi fəallığının artırılması, asude vaxtlarının səmərəli təşkili, bəy-

nəlxalq əlaqələrin genişlənməsi, ümumiyyətlə, ayrı-ayrı sahələr üzrə müxtəlif layihələrin həyata keçirilməsinə xüsusi diqqət yetirir. Keçirilən seminarlarda, təlimlərdə gündəmə çıxarılan mövzular ətrafında çıxışlar, müzakirələr gəncləre daha dolğun məlumatlar əldə etmələrinə şərait yaradır. Layihə həm də, gənclərin keçirilən müzakirələr, diskussiyalar zamanı əsl lideriyi, idarəetməni, birliliyi və yenileşməni mənimseməsi baxımından da mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Nəzərdə tutulmuş program uyğun olaraq layihə çərçivəsində partyanın fəaliyyəti, gördüyü işlər barədə geniş məlumatlar veriləcək, eləcə də, region gəncləri ilə görüşləri təşkil olunacaq, müxtəlif idman yarışları, intellektual oyunlar, musiqili şənliliklər keçiriləcək. Bir sözə, yay məktəbləri gənclərin ictimai fəallığının yüksəlməsində daha bir mühüm addım hesab oluna bilər.

- *Ümumiyyətlə, ölkəmizdə gənclərin ictimai-siyasi proseslərdə rolunun artırılması ilə bağlı həyata keçirilən tədbirləri necə qiymətləndirsiniz?*

- Gənclər Azərbaycanın gələcəyidir, onlar inkişafın və modernləşmənin önündə gedirlər. Gənclər yeni potensialdır, gücdür, yeniləşmə, müasirləşmə, inkişaf, proqressiya və modernləşmə strategiyasının təməl sütunları deməkdir. Azərbaycanda gənclər siyaseti həmişə dövlət siyasetinin əsas tərkib hissəsi kimi xüsusi yer tutub. Azərbaycan gəncləyi dövlətin diqqət və qayğısını hər zaman öz üzərində hiss edib.

Məhz həyata keçirilən məqsəd-yönlü siyasetin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycanda yüksək intellektual seviyyəye, vətənpərvərlik hissine, milli düşüncəyə, malik gənclər formalaşır. Azərbaycan gəncləri gündən-güne ölkənin ictimai-siyasi həyatında daha böyük rol oynayır. Hazırda respublika məvcud olan yüzlərlə qeyri-hökumət və gənclər təşkilatlarının aktiv fəaliyyəti dövlətin yaratdığı şərait sayəsində mümkün olub. Dövlətin gənclərə dəstək və diqqət göstərməsinin nəticəsində Azərbaycan gəncliyində özüne, öz gücünə, istedadına inam hissini arıtbır. Hər il olduğu kimi, ötən ildə də gənclərimiz iştirak etdikləri beynəlxalq olimpiadalarda və idman yarışlarında yeni-yeni qələbələrlə ölkəmizin şərəfini ucaldılar.

“UNESCO-nun qərarını Azərbaycanın uğuru hesab etmək olar”

Bu günlərdə Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında Azərbaycanın “Xan Sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi”nin UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilməsi ictimaiyyət və ziyanlılar arasında olduqca yüksək qiymətləndirildi. Bu münasibətlə, Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva da xalqımızı təbrik etdi. SİA mühüm qərarla bağlı Mədəniyyət Nazirinin məsul işçisi Vəsif Eyvazovla müsahibə hazırlayıb. Müsahibəni oxuculara təqdim edirik.

- *Vəsif müəllim, biz Bakıda keçirilən UNESCO-nun 43-cü sessiyasının şahidi olduk. Ölkəmizlə bağlı verilən mühüm qərarı necə dəyərləndirirsiz?*

- Biz çox önemli, tarixi bir gün yaşadıq. Bu hadisə ölkəmiz üçün olduqca vacib və mühüm idi. UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında “Xan Sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi” nominasiyasının qəbul olunması və bu tarixi anın Bakıda yaşanması iştirakçılar üçün unudulmaz oldu. Ölkəmizdə mədəni irsin qorunması Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlığın əsas istiqamətlərindən biridir. Ölkəmiz 1992-ci ilin iyundan UNESCO-ya üzv qəbul olunub. 1996-ci ildə isə UNESCO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlıq sahəsində memorandum imzalanıb. Həmin vaxtdan etibarən BMT-nin elm, təhsil və mədəniyyət üzrə bu nüfuzlu təşkilat ilə əlaqələrimiz genişləndirilmişdir. Qeyd edək ki, 2006-ci ildə Qobustan Qoruğu UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil olmasından sonra bu hadisəni Azərbaycan üçün yeni bir uğur hesab etmək olar. Bu qərar həm də beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycan mədəniyyətinə verdiyi yüksək qiymətdir. Gözel hələdir ki, biz bu sevinci ölkəmizə yaşada bildik. Bu mədəni irsi bəşəriyyət qarşısında qoruya bilmək, onun mühafizəsini təmin etmək və konservasiya məsələlərini düzgün qura bilmək əsas şərtlərdir. Bu uğur həm də Şəki ərazisində yaşayan insanlar üçün motevəsi olacaq. Şəkiyə çox sayıda qonaqlar, turistlər gələcək. Bununla yanaşı, orada yaşayan insanlar böyük bir məsuliyyəti də ciyinlərində daşıyacaq. Sakinlər eyni zamanda, bu dəyərli abidələri bütün bəşəriyyət qarşısında qorumağa da cavabdehdir. Bu ərazilərdə çox sayıda mədəni irs nümunələri var. Bu istiqamətdə müəyyən dövlət orqanları ilə bərabər müvafiq işlər aparılacaq və düşünürəm ki, gələcəkdə bir çox uğurlu layihələr olacaq.

- *Vəsif müəllim, bəs Şəkidəki abidələrlə bağlı YUNESKO-nun öz öhdəliyinə nə düşür?*

- UNESCO-nun öhdəliyinə düşməyə gəldikdə isə demək olar ki, bu öhdəliklər 1972-ci ildə qəbul olunan UNESCO konvensiyasının ilə tənzimlənir. Konvensiymanın icra orqanı Dünya İrs Mərkəzidir. Dünya İrs Mərkəzi bu prosesə nəzarət edir. UNESCO məşvərətçi orqanlar vasitəsi ilə ölkələrin öhdəliklərini yerinə yetirməsi işinə nəzarət edir və beynəlxalq standartlara cavab verən konservasiya modellərinə tətbiqinə kömək edir.

- *Şəkidə irəli zamanlarda hansı mədəni programlar təşkil oluna bilər?*

- Bu işlərlə məşğul olan şöbələr, Mədəniyyəti Nazirliyi çərçivəsində olan qurumlar var. Bununla yanaşı, xalq yaradıcılığı, mədəni irs dair xidmət şöbələri fəaliyyət göstərir. Bütün bu fəaliyyətlər qarşısında bir çox gözəl layihə və tədbirlərin keçirilməsində öz töhfəsini verəcək. Bir daha qeyd etmək istərdim ki, Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında Azərbaycanın “Xan Sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi”nın UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilməsi isə bir daha tariximiz və ərslanımızda verilən dəyərdir. Çünkü “Xan Sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi” təkəcə Azərbaycan üçün deyil, həm də bəşəri dəyər kimi yüksək qiymətləndirilən tarixi abidədir.

Jalə

Müdafiə naziri Hərbi Dəniz Qüvvələrinin yeni infrastruktur obyektiin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) şəxsi heyətinin döyüş hazırlığı seviyyəsinin yüksəldilməsi və sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması iştiqamətində görülən işlər davam etdirilir.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZORTAC-a bildirilər ki, nazir general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti HDQ-nin hərbi hissələrindən birində yeni inşa edilən infrastruktur obyektiin açılışında iştirak edib və burada yaradılan şəraitlə tanış olub. Müdafiə naziri qərargah, matros yataqxanaları, tibb məntəqəsi, digər xidməti və inzibati otaqlara, eləcə də ərazidəki qurğu-

və avadanlıqlara baxış keçirib. Məruzə olunub ki, yaradılan şəraitlə şəxsi heyətin hərbi hissə qarşısında qoyulan vəzifə və tapşırıqları dəha keyfiyyətli və effektiv icra etməsinə imkan yaradacaq.

Milli düşüncə ve milli ideyani inkişaf etdirək milletin istiqlalı uğrunda mübarizə aparan ziyalılar xalqın tükənməz, zəngin xəzinesidir. Elə buna görə də XIX esrin ikinci yarısından başlayan milli şüurun oyanış mərhələsindən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasına qədər olan zəngin tarixi dövr inkişaf tariximizin intibah mərhələsi kimi dəyərləndirilir. Çünkü bu dövrün ictimai-siyasi, kulturoloji, maarifçi, ədəbi-bədii inkişafının milli mübarizə hərəkatı ilə uzlaşması tarixi hadisənin baş verəcəyini sübut edirdi. Həsən bəy Zərdabidən başlayan "İttihad-i İslam" yolunda mübarizə M.Şahtaxtı, Ə.Hüseynzadə, Ə.Ağaoğlu, Ə.Topçubaşov, N.Nərimanov, C.Məmmədquluzadə və başqa milli düşüncə adamlarını yetişdirdi.

Milli mübarizəyə qoşulmaq ictimai təfəkkürə malik olmayıq elə mərhəlesidir ki, böyük ideyalarla yaşayan şəxsiyyətlər fealiyyətləri, hem də mənsub olduqları dərin mənəviyyatları ilə eyni ruhun daşıyıcıları olduqlarını sübuta yetirə bildilər.

Ruh və düşüncə birliyi millətin xilası yolunda müteşəkkiliyin əsasına çevrildi. Millət sevgi, xalqa sədaqətli övlad olmağın ziyanlılıq nümunəsi, milli inkişafın, ictimai mübarizənin sistemli, mərhələli inkişaf tekamülü - "ittifaq yaradılması" fikri Zərdabinin milli mücadilədə bütün ziyalılara program-tövsiyəsi idi.

Zərdabinin ideyaları Ümumrusiya türklərinin milli istiqlal düşüncəsində böyük şölelərlə alovlanan bir ocaqdan paylanan oda bənzeyirdi. Elə bir oda ki, yetişdiyi hər bir ocaqda minlərlə könülləri millət sevgisiyle alovlandıracaqdı. Elə buna görə də H.Zərdabidən, yəni "ocağın" əsl mənbəyindən başlamadan İ.Qaspıralı yaradıcılığına keçə bilməməyimin səbəbini açmağa çalışacağım. XIX esrin sonu - XX esrin əvvəllərində ümumrusiya türklərinin milli düşüncə və milli azadlıq hərəkatının "fikir atası" və müəllimi H.Zərdabi öz ideya və arzularını minlərlə yaxında, uzaqda yaşayan soydaşlarına səxavətə töküra bilmüşdi.

Onun fikrincə, maarifçilikdən başlayan milli azadlıq hərəkatının yüksək inkişaf mərhələsi millətin tərəqqisini dil, din və millət kontekstində irəliye doğru apararaq dünyanın təkamül prosesində öz yerini tutmağı qarşısına məqsəd qoymalıdır.

H.Zərdabidən bütün həyatı boyu təhsilə böyük dəyər verək bütün millətini oxuyub inkişaf etməyə səsləyirdi. 1872-ci ildən başlayan müəllimlik fealiyyəti ilə yanaşı, insanlar arasında "Övladınızı oxudun, ən son eşyani zi belə satıb övladınızı oxudun" təbliğatı ilə xalq arasında dolaşaraq insanları elmin güclüne inandırmaya çalışması, elm-təhsilin inkişafı üçün Bakı, Şamaxı, Gəncə, Tiflis, İrəvan, Naxçıvan, Qarabağ, Quba, Qusar gəzərək ilk xeyriyyə cəmiyyəti yaratmayı öz üzərinə götürməsi onu əsl milli lider kimi xarakterizə edən hadisələr idi.

İlk teatr yaratmaq, milli oyanışa çağırış ruhlu əsərləri tamaşaşa qoymaq ideyası da onun maarifçiliyindən irəli gelirdi.

Həsən bəyin həyat və fealiyyəti boyu uğrunda mübarizə apardığı ideyalar ümum-türk, ümumişlam dünyasının problemlərini eks etdirdiyindən ondan sonra gələn bütün türk aydınları, fikir adamları onun konsepsiyaları üzərindən bu ideyaları möhkəmləndirməkdə çətinlikləri dəf edə bildilər.

Məktəb, təhsil haqqında istər 1875-ci ildən nəşr etdiyi "Əkinçi", istər sonralar "Kaspı", istərsə de "Həyat" və digər qəzetlərdə öz fikirlərini tarixi nəsihətə çevirərək, Rusiya qəzetlərini oxuyan ümumrusiya türklərinə və soydaşlarına, bütün Yaxın Şərqi müsəlmanlarına belə deyirdi:

"Badikubə quberniyasında oxuyan kim lədir? Bizim quberniyada birce gimnaziya var ki, orada oxuyan 500 nefərin 250-si rus, 150-si erməni və 100 nefəri müsəlmandır". Onu da qeyd edirdi ki, Bakının çox az sayıda erməni əhalisi və ondan bir qədər artıq rus-

ların olmasına rəğmən, yerli əhalisi azərbaycanlılar ola-ola, bu yerleri qeyri-millətdən olanların tutması millətin inkişafına zərbədir.

"...Bele olanda biz müsəlmanlar elm təhsil etməkdən, yeni zindəganlıq cənginin əsasını elə götürməkdən qəcəməgə görə o cəngdə məğlub olub, sonda tələf olacaq. Nece tələf olmayaq ki, bizim qonşular bizlərdən birə əlli artıq elm təhsil etməyə səy edirlər? Ey müsəlmanların millət təəssübü çəkən kəsləri, bir açon gözünüzü, dünyaya tamaşa edin..." ("Əkinçi", № 8. 4 noyabr 1875).

İller sonra, Zərdabda yaşadığı zaman min əzabla ibtidai məktəbin açılmasından sonra "Kaspı" qəzeti yazdıq məqəlesində, nehayət, Zərdabda məktəbin açılmasını millətin böyük uğuru kimi dəyərləndirirdi.

H.Zərdabide ideyaları milli mübarizənin bütün mərhələlərində istinad dayağı, güc mərkəzi idi. Çünkü Həsən bəy Zərdabidə gələn hər bir ideya - istər təhsil, istər mətbuat, istər milli, ümumtürk birliyi, dini birləşmə ideyaları sistemli şəkildə Krim türklərinin lideri olan İsmayııl Qaspıralı yaradıcılığında türkçülüğün vəhdət fəlsəfəsini yaratmaqdə mənəbə rolunu oynadı.

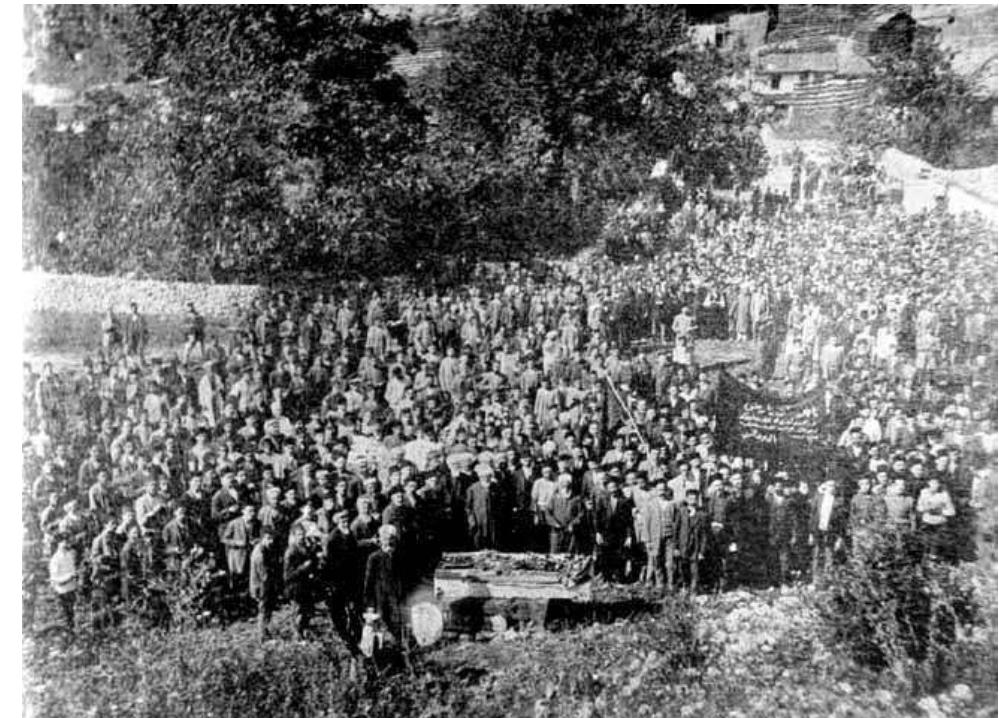
İsmayııl Qaspıralı Həsən bəy Zərdabinin fikir xəzinəsindən hələ "Əkinçi" dərc olunandan bəhərelənirdi. Bütün ümumrusiya türklərinin müəllimi və atası sayılan Zərdabı yaradıcılığının Qaspıralı kimi içinde millət və türkçülük ideyaları gəzdiren böyük şəxsiyyətlər üçün mənəbə rolü oynamasına zəruri sayılan səbəblər var idi. Vaxtılı Ziya Gökəl "Rusiyada yaşayan böyük türk" deyərək fikrində çox haqlı olaraq İsmayııl bəyin fealiyyətini öné çəkirdi, o, böyük türk Həsən bəyi özünə ideya rəhbəri hesab edirdi.

Həsən bəy milləti cəhalətdən çıxarması əsas yoluñun elm olduğunu göstərdi. O, müəllimin cəmiyyətdə əsas roluñun cəhaləti elmin işgi ilə mehv etmək olduğunu vurğulayırdı. İsmayııl bəy daha irəli gedərək məktəblərin sayını çoxaldaraq, xüsusi dərslik və yeni pedagoji metodların tətbiqi ilə mənimsemə prosesinə həm də müasirlik getirdi.

İsmayııl bəyin Rusiyada təhsil ilə böyük neçə-neçə məqamlardan tutmuş sonrakı fealiyyət çətinlikləri, xarakterə islahatlılığı, təkamülə üstünlük verməsi bizi Həsən bəyin ziyalı təleyindəki oxşarlıqlarla bezən eyni görəvin davamçısı olduğu qənaətinə getirir. Bəlkə ona görə İsmayııl Qaspıralının "Əkinçi"nin səpdiyi toxumdan bir dənəsi Krima düşdü, "Tərcüman" göyerdi" fikri böyük insanların millət təleyində türkçülüğün elmi əsasda işlənərək minilliliklərin gelecek birləşdirməsi qənaətinə yaradır. Min əzabla ərsəyə gələn, altı il yolu gözlənən "Əkinçi" 1875-ci ilin iyulunda açılsada, 1877-ci ildə bağlandı. Bütün Rusiyada və Yaxın Şərqi yaşayan türkdilli xalqların sevimli olan "Əkinçi" illər sonra "Tərcüman" göyerdi. Həsən bəy kimi İsmayııl bəy də "Tərcüman"la məşşəl ola-ola, eyni zamanda həm də məktəblərin açılması və yeni təhsil proqramlarının işlənməsi ilə də məşşəl olurdu.

Həsən bəy "Həyat" qəzetiñin 1906-ci il 5-ci nömrəsində yazırı: "İndi... Rusiyaya tabe olan tayfalar öz uşaqlarını öz anadilli məktəbxanalarında, öz dillərində oxuda bilərlər və onlar padşah məktəblərində oxuya yanda öz dillərini və ədəbi-məzhəblərini də oxutsunlar... Qardaşlar, yatmaq vaxtı deyil. Aylıb bir fikir edin, bu işlərin axırı necə olacaq? Yoxsa həqiqət ki, bizim ruhumuz gedib, bircə cəsədimiz qalıb? Beləde vay bizim halımıza".

İller sonra yene sistemli millət və türkçülük ideologiyasının davamı kimi İsmayııl bəy Qaspıralı bu klassik öydür üzərindən yeni dövrün köhne problemlərinə nəzər salaraq daha çağdaş, islahatçı ideyalarla 1895-ci ildə "Tərcüman"da "Şərqi məsələsi" məqələ-

sində maarifçiliyə yeni baxışlarını şərh etdi. Onun fikrince, Şərqi, Qerb məsəlesi baxımdan maarifçilik fərqli aspektlərdən inkişaf yolu keçdiyi kimi, bu gün də fərqlənir. Avropa kültürü və maarifinə nə qədər üstünlük versə də, yenə Şərqi maarifçiliyində həm də türkçülük ruhunun hakimliyini unutmayaraq dil, din və tarixi kültür, mənəviyyat, ruh birləşmənin müsəlmanların ümumbirliyində oyнayacağı rolu ön plana çəkirdi. O həm də "...millətin istiqbalı və tərəqqisi üçün hər şəydən əvvəl fikir lazımdır. Fikir oyanmadan tərəqqi olmaz" deyirdi.

Göründüyü kimi, təhsildə dilin ana dili olması məsələsi, dini inancların tədrisi məsələsinin ilkin əsası hələ çox-çox əvvəl, 1906-ci ildə Həsən bəyin "Heyat" qəzetiñde çap olunan "Dil və din" məqəlesində belə əsaslandırılırdı: "...Elm, təhsil ilə tərəqqi edib irəli gedən vaxtda hər təyfa gərək iki seybi bərk saxlaşın ki, bu şeylər tayfanın dirəkləri hesab olunur, onların təyfa olmasına səbəbdür. Bu şeylərin biri dil, o biri isə din və məzhebdir... Hər haldə, elm təhsil edən vaxt gərək öz dilində, öz din məzhebində tərəqqi eləsin ki, dünyada qala bilsin. Onlarsız təyfa olmaz (təyfa dedikdə millət nəzərdə tutulurdu)".

İsmayııl bəyin "İşdə, əməldə, fikirdə birlik" dəsturuna əlavərək daha irəli gedə bildi. Həm də bu dövrə millətinin milli özünüdərək mübarizəsi elə yüksəlmişdi ki, dövr Zərdabinin gənclik mübarizəsi dövründən tamamilə fərqli şəkildə inkişafə şərait yaratmışdı. Məsələlərə ya-naşma, nisbətən demokratik ab-hava şəraitin yetişməsi vəziyyəti yüngülləşdirmişdi. Xalqın öz təleyini həl etmək hüquq qazanmaq istiqamətində növbəti mərhələ -

Ümumrusiya müsəlmanlarının I və II qurultaylarının baş tutması məhz bu dövrün mübarizəsinin nəticəsi idi.

Həsən bəy Zərdabini vaxtsız qocaldan, sehhətində problemlər yaranan, amma inkişafa doğru işqli yola çevrilən milli məsələlər Krimda İ.Qaspıralı, Azərbaycanda Ə.Topçubaşov, Ə.Ağaoğlu, Ə.Hüseynzadə kimi ideoloq və siyasi mübarizlər tərəfindən dəvam etdirilirdi.

Rusiya və Yaxın Şərqi dəyişməsi və dili paylaşılan xalqların ideya vəhdətini ön plana çəksə də, qəzetiñ bağlanması təhlükəsini də göz önüne alaraq H.Zərdab 1875-ci ildə "Əkinçi"nin 11-ci nömrəsində yazırı: "Hər qəzət gərək vilayətin aynası olsun... elbət, qəzetiñ bele ayinə olması xalq ilədir... yenə hər kəs gərək öz dərdini və xahişini qəzətərədə bəyan etsin... hər qəzetiñ üməd mətbəbi mübahisidir və eger bizim dünyadan və elmdən xəbərdar olanlarımız "Əkinçi"de ya-zılan mətbələr barədə mübahisəyə başlasalar, bize də köməkçi olarlar".

H.Zərdabının toxunduğu məsələlər özündən sonra fikir adamları üçün mübarizə -

Ruminiyanın "News24hours" xəbər portali Şəkinin tarixi mərkəzinin Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilməsindən yazıb

Ruminiyanın "News24hours" xəbər portali UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü sessiyasının növbəti iclasında Azərbaycanın Xan Sarayı ilə birge Şəkinin tarixi mərkəzinin Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilməsi barədə məqale yayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqələdə ticarət yolları üzərində yerləşən Şəkidəki tarixi abidələrin Səfəvilər və Qacarlar dövlətləri, habelə Rusiya imperiyası dövrlerine aid memarlıq ənənələrindən bəhəreləndiyi qeyd olunur. Şəkidəki tarixi abidələrin ən məşhurlarından olan Xan Sarayıñin və karvansaraylarının inşası barədə geniş səhəbat açılır.

NEWS24 noticias de última hora directo de la actualidad

HOME **CATEGORIE** **TODAS STIRAS** **CONTACTE**

News in progress Circulações notícias pe bulevarul Alexandru Olăneș din București, într-o astăzi pentru desfășurarea evenimentului "Creare Familii"

01 Azerbaidjan's historic centre of Sheki with the Khan's Palace added to UNESCO's World Heritage List

02 Atenション de călătorie transmătă de la Hotel în Grecia este reacțiată de incendiul de la hotel

03 Reabilitarea frontului de sud al orașului polonez Lublin, publicată astăzi în cadrul unei expoziții de artă organizată de către Muzeul Național din Lublin

04 Circulações notícias pe bulevarul Alexandru Olăneș din București, într-o astăzi pentru desfășurarea evenimentului "Creare Familii"

05 Circulações notícias pe bulevarul Alexandru Olăneș din București, într-o astăzi pentru desfășurarea evenimentului "Creare Familii"

Azerbaijan's historic centre of Sheki with the Khan's Palace added to UNESCO's World Heritage List

Azerbaijan's historic centre of Sheki with the Khan's Palace has been added to UNESCO's World Heritage List at a meeting of the World Heritage Committee in Baku.

The historic city of Sheki is located at the foot of the Greater Caucasus Mountains and divided

14 iyul 1969-cu il - Azərbaycanın milli dövlətçilik tariximizin dönüş anı

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycan rəhbərliyinə gəlisi İttifaq dövləti daxilində geri qalmış respublikanın, bir neçə il ərzində, hərtərəfli inkişafı və o dövrə məxsus intibah əlamətləri ilə milli tariximizə unudulmaz bir gün olaraq yazılmışdır. 50 il əvvəl başlanan həmin yol Ulu Öndərin xalq işinə sədaqəti, milli maraqları hər şəydən üstün tutması ilə Azərbaycanı yaxınlaşmaqdə olan dövlət müstəqilliyyinə hazırlamışdır. Bu gün yaxın tariximizə diqqətlə nəzər yetirdikdə, bugünkü inkişafımız, sabitlik və xoş güzəranımız üçün kimə borclu olduğumuzu yaxşı anlayırıq. Millət vəkilləri, siyasi partiya rəhbərləri "SƏS" qəzetinə verdikləri açıqlamasında bildirdilər ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi Azərbaycan xalqının tarixində dönüş nöqtəsi oldu.

Nazim Ağayev: "1969-cu ilin 14 iyul günü Azərbaycan tarixində keyfiyyətcə yeni bir səhifə idi"

"14 iyul Azərbaycan tarixində çox əlamətdar bir gündür. 1969-cu ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda rəhbərliyə gəlməsi ölkənin inkişafında, onun uzun müddət yığılıb qalmış problemlərinin həllində və en əsası, dövlətimizin dünya səviyyəsinə çıxmışında başlangıç nöqtəsi old". Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyasının Xəcmaz rayon təşkilatının sədri Nazim Ağayev bildirdi.

N.Ağayev onu da vurguladı ki, Dahi Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın problemlərini dərinlənə bilməsi, yüksək vətənpərvəlik və təbiətdən gelən təşkilatlılıq qabiliyyəti cəmiyyətin resurslarının problemlərin həllinə yönəltməyə imkan verdi: "Bu dövrde Azərbaycan iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişiklikləri baş verdi. Mövcud müəssisələrin yenidən qurulması, yenilerinin açılması, kənd təsərrüfatına dövlət qayğısının artırılması, infrastrukturların yenilənməsi, qısa müddət ərzində, böyük nəqliyyətlərin əldə olunmasına yol açdı. 1969-1982-ci illerde Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi rəhbərlikdə olduğu müddətə ölkədə 250 yeni müəssisə yaradıldı. Bu ise milyonlarla yeni iş yerləri demək idi. Bir neçə ali və onlarla ixtisas məktəbləri açıldı. Həmin dövrde Azərbaycanda mənzil fondu, faktiki olaraq, 2 dəfə artdı".

Kamil Mirzəyev: "50 il önce başlanan yol Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin xalqı, milləti ilə bütünləşməsi və bütövləşməsi yolu olub"

YAP Bilesuvar rayon təşkilatının sədri Kamil Mirzəyev 50 il önce başlanan yolun Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin xalqı, milləti ilə bütünləşməsi və bütövləşməsi yolu olduğunu söylədi: "Bu illərin heç birində, O, xal-

M.Balabeyov onu da vurguladı ki, Dahi Lider Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyi dönenində sənaye, kənd təsərrüfatı, elm, mədəniyyət, incəsənət və başqa sahələrdə sıçrayışlı inkişaf yaşandı: "Bu inkişafın nəticələri isə, vətəndaşların nəzərəçarpacaq dərəcədə yüksələn sosial rifahında, yaşayış səviyyəsində və maddi gelirlerinin artımında özünü göstərdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədönlü inkişaf strategiyası əsasında Azərbaycan xalqının siyasi və dövlətçilik şüuru da yüksəldi. Əlbəttə ki, XX əsrin 80-ci illərinin sonlarında baş vermiş hadisələrde Azərbaycan xalqının milli maraqlar prizmasından çıxış etməsi, qəti mövqə ortaya qoyması və qəhrəmanlıq nümayiş etdirməsi, məhz Dahi Lider Heydər Əliyevin siyasi-ideoloji istiqaməti fəaliyyətinin nəticəsi idi".

M.Balabeyov həmin dövrdə əldə olunmuş nailiyyətlərin Azərbaycanın müstəqillik dönenində baza rolunu oynadığını söylədi. Həmçinin, vurguladı ki, 1970-ci ildə Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Məktəbin açılması, minlərlə azərbaycanlı gəncin aparıcı təhsil müəssisələrinin göndərilməsi müstəqil Azərbaycan Ordusu üçün zabit kadr heyətinin formallaşmasına tekan vermişdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyi dövründə zaman-zaman baş qaldırmış erməni millətçiliyinə də son qoyulmuşdu: "Bir sözü, 1969-cu ilin 14 iyul günü Azərbaycan tarixində keyfiyyətcə yeni bir səhifə idi. Azərbaycan xalqı dahi oğlu Heydər Əliyevin rəhbərliyilə inkişaf etdi və dünya miqyasında tanınmağa başladı".

Seyfəddin Əliyev: "14 iyul 1969-cu il Azərbaycanın milli dövlətçilik tarixində mühüm rol aşılmışdır"

Mehdi Balabeyov:
"1969-cu il 14 iyul tarixi Azərbaycanın sosial-iqtisadi və siyasi inkişafının başlangıç nöqtəsi idi"

Yeni Azərbaycan Partiyasının Şabran rayon təşkilatının sədri Mehdi Balabeyov 1969-cu il 14 iyul tarixinin Azərbaycanın sosial-iqtisadi və siyasi inkişafının başlangıç nöqtəsi olduğunu bildirdi: "1969-cu ildək Azərbaycan SSRİ daxilində ən geridə qalmış respublikalardan biri idi. Eyni zamanda, imperiya daxilində Azərbaycan xalqına olan münasibət də söylenilməz dərəcədə fərqli idi. Erməni daşnakları isə, hücumlarına aravermir, hətta deportasiyalara da nail olmuşdular. Amma 1969-cu ilin 14 iyul tarixinde Azərbaycana rəhbərliyə gəlmış Ulu Öndər Heydər Əliyev bütün mənfi tendensiyaların və eks-proseslərin qarşısını aldı".

sovətlər birliyində ən qabaqcıl respublikaya çevrildi: "Çox qısa zamanda ölkənin mənəvi-psixoloji iqimini, insanların ölkəyə və rəhbərliyə münasibətini deyişmədən bu kimi yenilikləri əldə etmək mümkün olmazdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 50 il bundan əvvəl Azərbaycana rəhbər seçilmesi ölkənin hərtərəfli inkişafına zəmin yaratdı. Həmişə zaman böyük tarixi şəxsiyyətlərə ehtiyac duyub. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətinin hər iki dövründə xalqın bu ehtiyacı özünü qabarlı şəkildə bürüze verib. Hələ Ümummilli Liderin hakimiyyətinin birinci dövründə görülen işlərin ondan sonra baş verəcək dəyişikliklər üçün nə dərəcədə zərurət olduğu aydın idi. Azərbaycan 1990-ci illərin əvvəllərində fəlakət astanasında olanda, yənə də xalqın çağırışına səs verən Ulu Öndər Heydər Əliyev tarixi missiyasını yeri-ne yetirmiş oldu. 1969-cu ildə əsası qoyulan yol, konsepsiya, müəyyənləşdirilən siyaset Azərbaycana xidmət edir və bu siyasetin bundan sonra da davam edəcəyi şübhəsizdir".

R.HÜSEYNOVA

"Bu qərar Şəkinin tanınmasına, turistlərin gəlməsinə şərait yaradacaq"

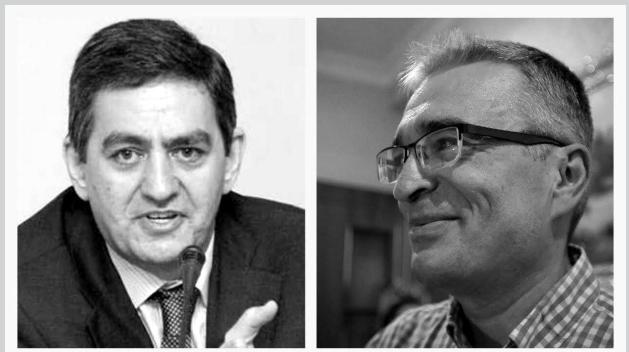
"Şəkinin tarixi mərkəzinin UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilməsi Azərbaycanın hər bir vətəndaş üçün fəxrdir. Çünkü Şəki dövründə zaman-zaman baş qaldırmış erməni millətçiliyinə də son qoyulmuşdu: "Bir sözü, 1969-cu ilin 14 iyul günü Azərbaycan tarixində keyfiyyətcə yeni bir səhifə idi. Azərbaycan xalqı dahi oğlu Heydər Əliyevin rəhbərliyilə inkişaf etdi və dünya miqyasında tanınmağa başladı".

Deputatın sözlərinə görə, Mehriban Əliyeva Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə tanınması üçün əlindən gələni edir: "Qeyd edim ki, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir, burada bir sıra məsələlər müzakirə olunub. Sessiyada ekologiyanın, etraf mühitin, tarixi-mədəni abidələrin qorunması ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Azərbaycanın belə bir tədbirə ev sahibliyi etməsi ölkəmizin nüfuzundan xəbər verir. Bu, ölkəmizə göstərilən etimaddir".

Deputat ermənilərin sessiyada iştirak etməməsinə də münasibət bildirib: "Çox təəssüflər olsun ki, ermənilər bu tədbirdə iştirak etmirlər, bunu siyasi oyuna çevirmek istəyirlər. Beynəlxalq aləm ölkəmizin mövqeyini dəstekləyir, onlar ölkədə sağlam mühitin olduğunu görürler. Ermənilərin isə addımları nəticəcə verməyəcək".

MÜXALİFƏTİN DİLƏNMƏ METODİKASI, YAXUD İLQAR MƏMMƏDOV VƏ Ə.KƏRİMLİ NİYƏ XALQIN CİBİNƏ GİRİR?

2 6 ildir ki, Azərbaycanda müxalifətçiliyi monopoliyada saxlayan bir qrup antimilli ünsür hər bir hadisə və vasitədən suis-istifadə etməklə, şəxsi və korporativ maraqlarını təmin edirlər. AXCP-nin və Müsavatın Avropadakı nümayəndələri vətəsilə saxta arayışlar əsasında mühacir alveri ilə məşğul olduğunu, mühüm ictimai-siyasi hadisələr ərefəsində, müxtəlif ölkələrin səfirliliklərindən, fondlardan, təşkilatlardan qrant və ianə aldığını da yaxşı xatırlayıraq. Təkcə AXCP sədri Əli Kərimlinin ABŞ və Avropa institutlarından 10 milyon dollar cıvarında qrant alması cəmiyyətimizə bəllidir. Əgər belə olmasaydı, oğlu Türkəl Kərimlinin illiyi 22 min funt-sterlinq olan Bristol Universitetində oxudura bilməzdi, oğluna Londonda mənzil ala bilməzdi, sonradan ABŞ-a göndərməzdi, yaxud qızına Britaniyada bahalı həyat tərzi təşkil etməzdi, həyat yoldaşı isə Bakı-London yolunu su yoluna çevirə bilməzdi.

Amma vətəndaşlarımız və soydaşlarımız Ə.Kərimlinin bütün

MİZ ÜRKÜMÜNMİZ BİTİR sadalananları guya həyat yoldaşına gənc mütəxəssis kimi verilmiş ikiotaqlı mənzilin satılıb qarşılanmasına inanmır. Məgər ikiotaqlı mənzilin qiyməti 1 milyon dollardır? Gülüncdür. Axi, Ə.Kərimli 2 il öncə bu gülünc izahı vermişdi və heç kəs də ona inanmamışdı. Bu gün də Ə.Kərimlinin nağıllarına heç kəs inanmır. Bu nağıllara isə, ancaq onun etrafındakı sadəlövh cəbhəçilər inana bilərlər.

Bu cür varlı hayatı tərzi təkcə Ə.Kərimliyə aid deyil. Məsələn, Qurban Məmmədov özü və iki oğlunu da Londona qaçırib. Həmçinin, İsa Qəmbərin oğlu İlkin Qəmbər Kənadadır. Müsavatın başqanı Arif Hacılinin oğlu Orxan Hacılı Amerikadadır. AXP sədri Pənah Hüseynin qızı Aybəniz Hüseyn Kiprəddir. Keçmiş müsavatçı və "ADR"-çi Hikmət Hacizadənin oğlu Adnan Hacizadə Amerikadadır. Eləcə də, Sərdar Cəlaloğlunun da övladları Norveçdə və İngiltərədə, Cəmil Həsənlinin qızı isə Londondadır.

Bütün bunlar, elbette ki, qeyd etdiyim kimi alınan qrantların, ianələrin və digər yollarla eldə edilən qanunsuz maliyyə vəsaitlərinin hesabına baxa gelir.

Lakin onu da qeyd edim ki, radikal müxalifət düşərgəsinin təmsilçiləri asan pul qazanmaq yollarını aramaqdan usanırlar, hər dəfə yeni bir metodika işləyirlər. Məsələn, AXCP sədri Ə.Kərimlinin başçılıq etdiyi qrup bu yaxınlarda insanların pulunu mənimsəməyin daha bir formasını təqdim etdi. Dilənmeyin yeni formasını dilə gətirən Ə.Kərimli mirzələri Hacıbəyli, Fuad Qəhrəmanlı, Cəsənli, Sevinc Osmanqızı, Oktay vasitəsilə "xeyriyyə marafonu" avətəndaşlarımızdan, Rusiyada ölkələrdə yaşayan soydaşlarının min manat yiğmaq planını açıq bu yiğilan 11 min manat deməstəkdir və cərimə cəzası alan cilərin azadlığa çıxmazı üçün id

Əlbette ki, belə bir məqamda, ortaya sual çıxır ki, bəs, o cərimə cəzası alanlar

 İlgar Mammadov
7 saat · 0

ç nefar zangin azerbaiycanliya müraciət etmek istəyirəm.

Avropa Məhkəməsindeki 29 may 2019'cu il qələbəm bütün qitanın hüquq sistemini üçün çox mühüm tarixi hadisə oldu lakin ucuz başa galmadı. Gözənlilikdən 6 min euro eləva vəkil xərclərim ortaya çıxdı və bu xərci tezliklə ödəmək manim üçün mümkün deyil.

Kütləvi xırda lənələr kampaniyası elan etmək istəmirəm – üzvlərimiz imkanlarını birləşdirərək REAL'ı pisl-yaxşı yaşadırlar və onlara səslənməyim düzgün olmazdı.

Hüququn alılıyi təkəcə aşağı-orta təbəqənin və yoxsulların ehtiyacı deyil. Mehkəma qərarlarının icrası həm də orta sinifin yuxarılarının və zəngin adamlannın marağındadır.

Bu sahədə göstərdiyimiz misilsiz nümunəni indi bütün Avropa öyrənir. Nailiyətimiz ondan ibarətdir ki, öz tarixində ilk dəfə Avropa Məhkəməsi, onun evvelki qərarını üzv dövlətin icra etmədiyi haqqda qərar verdi və bu hadisə bundan sonra Avropa Məhkəməsinin qərarlarının icrasına daim təsir edəcəkdir. Məsələyə aydınlıq getirən xərci mütəxəssilərin yazılarından bəzilərini şəhəre eləva edirəm.

Bələdliklə, üç zəngin azerbaiycanlı bu xərcin tam ödənilməsində dəstək olmalarını xahiş edirəm. Avropa hüquq sistemini verdiyimiz töhfə böyükdür, amma təsəssüf ki, yaxın zamanlarda bu qədər vəsaiti qazanıb ödəmək manim üçün mümkün deyil.

Şərtim de var. Odanılaçk vəsaitin korrupsiya ya da milli maraqlarla zidd digər faaliyyətdən qaznılığına dair əsaslı şübhəm üçün yer olmamalıdır.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Gültakin Hacıbalyı-Gültakin Hajibalyı
26 İyun, 17:16 - ④

Dostlar, sizinle açıq ve samimi sohbet etmek isteyiyorum. Ümid edirem ki, sizden de eyni qarşılığı alacağam. Sevinc xanım Osmançızı ve Qanımet Zahide canlı yayımıda olarken mene da, Milli Şurancın rehberliyinde təmsil olunan demək ol ki, her kəsa de telefon açıb bizzən mitinq tələb edirsiniz. Bezilərin razılıqlınlıq mitinq keçirmədiyiinə görə biz açıq şəkildə qayıyarsınız, beziləriniz hətta daha da uzaqda gedib "Lap 200, 300 nəfər dəlek, destekləməyacımızıq sərt fikirlər səsləndirdiiniz. Biz dəfələrə açıq şəkilde deməlik ki, icazəsiz aksiyalarla qorxmırıq, aksina bu ölkəde açıq şəkilde icazəsiz aksiyalar keçirənlər, buna görə illerini mahbəslərde cürüberənlər mahz bizim dostlarımızdır. Bəs aksiyalar neticəsində müxalif fləalları cinayət məsuliyətinə de călo olunub, inzibati qaydada həbs olunaraq 20-30 sutka hebdəsə yatab. Razılıqlınlıq aksiya keçirənlərə verilən en yüngül cəza cerimənidir. Hal-hərdə Milli Şura və AXCP feallarının 11 min manatdan çox ceriməsi var. Bu, onlara asasən, Mehman Hüseynova destək məqsədilə keçirilən piketlər, 17 noyabr-Milli Dövlətçilik gündündə və 20 yanvarda Şəhidlər Xiyabanı ziyarət etməya görə verilən cerimənlərdir. Tofiq Yaqublu başda olmaqla son 8 nəfər isə 28 mayda Novxanında Resulzadə abidəsinin yürüyətən zamanı hər biri 300 manat carimalanmışdır. Milli Şura və AXCP-ya qarşı repressiyaları səviyyəsindən xəbərdarsınız. Hökumət bu taşkilatlardakı demək ol ki hər kəsi işdən çıxarıban. Ona görə də xalqımızın yardımına ehtiyacımız var. Açıq, bu, bizim üçün, həm de bir sinadır andır. Bizdən razılıqlınlıq aksiyalar, dəha sərt addımlar tebələdən, buna görə bizi tanben edən hamşəvətiniz arxamızda nə qədar qətiyyətlə duracağınə emin olmaq istəyirik. Onsuz da an böyük fədakarlıqları -həbsi, təqibləri, davamlı repressiyaları göz önüne almış Milli Şura və AXCP feallarının cerimənelerinin ödənməsinə yardım etmək biz bir ümumxalq həmrəyliyi nümayış etdiye bilerik. Bu addımı bir siyasi kampaniyası çevirmək Azərbaycan həkimiyətində "xalq bizim arxamızdadır və dayışıklık, mitinq tələb edir, aksiya keçirən fədəlləri tek buraxmur" mesajını verə bilerik. Hökumət bütün mitinqlərin, aksiyaların qarşısını ala bilməyacığını anlayar, cünki, bizer aqzı, siz isə xalqınızı, dəniznizi, ümmanızzı, bitib-tükənmenyən mənbəzinizi. Cerimənin ödənməsinə yardım məqsədilə 23 iyun tarixində "Müsəvət" partisi qarşığında gün ərzində xeyriyyə marafonu keçirəcəyik. Həmin marafona şəxşən qatılma və ya adınızın ictimialmasına istəmirsinizsə, tanıldığınız, güvəndiyiniz adamlarla eləqa qura bilərsiniz. Xeyriyyə məqsədilə yardım edən her kəsa ödenis qəbzi təqdim edilecek və marafonun saftlığı tam şəkildə təmin olunacaqdır. Özü dostlər, indi söz də, gələvərik!

min təhriki ilə qanunsuz fealiyyətə baş vurmuşdular? Əlbətə ki, Ə.Kərimli-nin. Sadəcə olaraq, Ə.Kərimli onları qanunu pozmağa dəvət edəndə, arxalarında duracağını demişdi, amma hər zamanki kimi, sözünə xilaf çıxmışdı. İndi de cərimə cəzası alanları vətəndaşlarımızın, Rusiya-da və başqa ölkələrdə yaşayan soydaşları-mızın cibinə girmək kə yoluna qoymaq niyyətində idi. Bunun da pərdeəxərsəsi məqamları ondan ibarətdir ki, cərimə cəzası alanların ailələri artıq Ə.Kərimlini dalana direyiblər.

Ali Karimli (Öli Karimli)
26 İyun, 14:00 - ④

Dostlar, evvelce zahmet olmasa bir neća sualıma cevap verin. Sualırmıza "he" cevap verenlere sözüm olacaq.

- İsteyirsinizmi ki, ölkemiz, ya da her hansı birimiz dara düşəndə, həyatiımız azadlığımız ve ləyaqətimiz tehdid olunanda hərəyimiz çox adam və qəsərətə cavab versin, şəri durdurmaq üçün meydənlərə axışın?
- İsteyirsinizmi ki, bu ölkədə zalimin qarşısında, məzəlumun yanında duranların sayı oxşalın, həqiqiliğə aktiv etiraz edənlər günbegün artınsın?
- Rejim aleyydarlarının, cümhuriyyət tərəfdarlarının hamiliqlə təşkilatlanmasını, şəbəkələşməsini, aramızda Həmrəylik hissələrinin güclənəlməsini necə, isteyirsinizmi?
- Vətənin sülalə hakimiyyətindən qurtuluşunu ürekden arzulayırsınız mı? "Vətəminin qurtuluşunun tezlaşması üçün men nə edə bilərem?" deyə özünüze sual verirsinizmi?

Əgər cavabınız "bell"dirse, buyurun, əməldə bu işə öz töhvənizi verin. "Repressiya və İşgəncələr Əleyhine Komitə"nin təşkilatçılığı ilə 28 iyun saat 12:00-dan 18:00-dək Müsavat partiyasının qarargahında müxtəlif etiraz aksiyalarında iştirakına görə qəzansuz carimələnmış ictimai və siyasi fəalların carimələrinin birlikdə ödənilməsi məqsədilə Həmrəylik Marafonu keçiriləcək. Malumunuz olsun ki, mitinqlərin, piketlərin təşkilatçı və tərtibçilərinin maruz qaldığı carimələrin ümumi miqdər 10 min manatdan tərtibdir. Siyasi fəaliyyətə görə rejimin carimələdiyi döştlərimizə hamiliqlə astək vəmaliyik. Siz da gəlin, carimələrin ödənilməsi üçün bacardığınızı öməyi edin. Xarıcdə yaşayan soydaşlarınızın da Həmrəylik Marafonuna cəca iştirak edəcəklərini düşünsünslər. Əl-əla verək və mübarizənin önbəhsində olanları tək buraxmayaq!

 Fuad Gahramanlı
26 İyun, 20:59 ·

Dayışıklıklar uğrunda mübarizə bir xalq olaraq bizden fədakarlıq tələb edir. Bu gün üçün fədakarlıq dədiyimiz şey, əslində mübarizə aparan insanları meydanda tək, köməksiz buraxmamaqdır. Rejim həbslərlə sindirə bilmədiyi mübarizə insanların carimalarla öünü kəsməyə, onları etiraz aksiyalarına çıxmışdan qəkindirməyə çalışır.

Bizden tələb olunan işə gündəlik çayxanalarda, dostların toplaşduğu məclislərdə xərclediyimiz pulu heç ol asa bir dəfə mübarizə üçün sərf etməkdir. Çoxmu çətindir? Bunu etmiriksa, o zaman böyük dayışıklıklara nəcə iddia edə bilerik? Har kas "man bu işə nə töhvə verdim?" deyib, üzərinə düşəni edərsə, biz də başqa xalqlar kimi böyük fenomenlər yarada bilerik.

Əslində, 11 min manat carıma adı bir iş adının ödəya biləcəyi məbləğdir. Çox təsüf ki, bu gün elə adamlara pul qazanmaq, sahibkar olmaq imkanı yaradılıb ki, onlar yüz minlərlə manat rüşvet verməyə məcbur olduqları, kefa aylıncaya böyük məbləğlər xərcledikləri halda xalqın qurtuluşu, gələcəyi üçün qəpik quruş verməyə alları gəlmir.

Ona görə də xalq olaraq kimsədən nəsa gözlamadan, özümüz brlik, hamşeyilik iştirib, bu çatılıyi asılmayıq. "İşgəncələr və Repressiyalar Əleyhinə" omitenin" 28 iyun saat 12:00- dan 18:00- dək Müsavat partiyasının araqahında təşkil etdiyi marofona qatılıraq mübarizə insanlara öz dəstəviniçi bəstərək.

Ona görə də, Ə.Kərimli daha da irəli gedərək, deyirdi ki, eger vətəndaşlarımız, Rusiyada ve başqa ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız 11 min manat yığıb versələr, bu, gənclərin mitinqlərdə iştirakına stimul olar. Yəni hər dəfə Ə.Kərimli tərefindən öyrədilmiş 5-10 nəfər qanunu pozacaq və onların da cəzasını vətəndaşlarımız, Rusiyada ve başqa ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız çəkəcək. Haqlı olaraq sual edirik ki, NİYƏ?

Kİ, NIYƏ?

Vətəndaşlarımız, Rusiyada və başqa ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız eziyyət çəkir, işləyir və pul qazanır ki, onu Ə.Kərimliyə xərcləsin? Məgər övladlarının bəhələ həyat şəraitinə və təhsilinə yüz minlərlə funt-sterling xərcləyən Ə.Kərimli sadə cəbhəcilerin cərimələrini ödəmək üçün 11

min manat tapa bilmirmi?

Ancaq Ə.Kərimlinin rəhbərliyi ilə "xeyriyyə marafonu" start götürəndə, Azerbaycan ictimaiyyəti öz etirazını bildirdi. Bu cür qanunsuz aksiyanın qarşısını almaq üçün polise müraciət edən insanlar, hətta sosial şəbəkələrdə təxribat mərkəzi olan Müsavatın qərargahının elindən alınmasını da tələb etdilər... Polis ictimai çağırışa dəstək olaraq, onun təşkilatçılarından olan Ə.Kərimlini saxladı və xəbərdarlıq etdikdən sonra sərbəxt buraxdı...

İndi de aynı çağrıları “REAL” sədri İlqar Məmmədov çıxış edir. Ə.Kərimlidən fərqli olaraq, xarici pasporta sahib olan İlqar Məmmədov Avropa ölkələrinə sefər edir, grant aldığı təşkilatların nümayəndə-

...
verin. Suallarına
üşənde, həyətimiz,
ox adam və
axışın?
və yanında
nəbəğünartsın?
la
sserinin
ayırsınız mı?
m? ...

ləri ilə görüşür. Elə Avro-
pada son sefərindən qayı-
dan İlqar Məmmədov
AXCP sədri Ə.Kərimli ki-
mi, xalqın cibinə girməyi
planlaşdırır. Ötən gün sta-
tus yazan İlqar Məmmədov
deyir ki, Avropa Məhkəmə-
sində işinin vəkil haqqı 6
min avrodur və onu 3 im-
kanlı azərbaycanlı ödəsin.
Bu arada bir daha sual edi-
rik NİYƏT?

Axı, İlqar Məmmədov kimdir ki, ona görə azərbaycanlılar Avropa Məhkəməsin-dəki işinin xərclərini ödəsin? Həmin 6 min avro ilə Azərbaycanda ondan çox kasib ailəsinin uşaqlarının təhsil haqqını ödəmək olar. Hər bir halda, həmin uşaqlar böyüküyəndə, İlqar Məmmədovdan daha çox xeyir verə biləcəklər bu ölkəyə,

Məgər bu günə qədər Avropanın institutlarından on minlərlə avro qrant və ianə alan İ.Məmmədovun 6 min avrosu yoxdur ki, xərcləri öz boynuna götürsün?

Görünən odur ki, İlqar Məmmədov da Ə.Kərimli kimini asan qazanc yeri axtarır. Çox təəssüflər olsun ki, onlar şəxsi və korporativ maddi maraqlarını xalqın cibinə girməkələ təmin etmək niyyətindədirler...

maq imkani
lduqları, kefe
gələcəyi üçün

orlik, həmşəylik
yihinə
nin
öz dəstəyinizi

sayını təhlükə altına atmayırdı.

İstər Ə.Kərimlidən, istər İlqar Məmmədovdan və başqalarından bu günə qədər heç onun ətrafi xeyir görməyib. Vaxtılı AXCP sədri gənclər komitəsinə sədr etdiyi Ruslan Bəşirli adlı gənci qanunsuz əməllərə sövq etdi, həbs etdirdi, özü onun üzərindən milyonlarla qrant qazandı, amma Ruslan Bəşirli həbsdən çıxanda, bir dəfə də olsun onun yanına getmedi. Çünkü Ə.Kərimlini ancaq özü, ailəsi və qohum-əqrabası düşündürür. Elə İlqar Məmmədəvə da...

Baxın, budur Ə.Kərimlinin və İlqar Məmmədovun əsl siması...

“Səs” Analitik Qrupu

Azərbaycan diasporu Vətənin taleyüklü problemlərinin həllində həmrəydir

Diaspor quruculuğu sahəsində dövlətimizin apardığı ardıcıl siyaset, ölkə başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq, tətbiq edilən yeni proqramlar bəhrəsini verir. Görülən ardıcıl tədbirlər, dövlət tərəfindən işlənilən hazırlanmış konkret strateji istiqamətlər həmvətənlərimizin məskunlaşdırıldığı ölkələrin cəmiyyətlərində mövgəlerini genişləndirməyə imkan yaratır. Tarixin dönmələrindən bəzə bəlli ki, dünya ölkələrinə səpələnmiş soydaşlarımız milli düşüncəni, ziyanlı mövqeyini ortaya qoysa da, diasporun taşķılatlanmasına uzun illər müvəffəq ola bilməmişdilər. Ümumbaşarı sivilizasiya xəzinəsinə misilsiz töhfələr bəxş etmiş yüzlərlə azərbaycanlı döha dünyanın bir sıra ölkələrində yaşamış və şəhərə tapmışdır. Azərbaycan dünaya səpələnmiş ziyanlıların qismində elm, sənət ocağı kimi tanınsa da, dünya ictimaiyyətinə həqiqi ictimai-siyasi-mədəni palitrasını tanıtdıra bilməmişdir. Sovet dövründə tətbiq edilən sərt sərhəd rejimi SSRİ-dən xaricə axını məhdudlaşdırısa da, dissident hərəkatı əvvəlki illərlə müqayisədə daha kütləvi xarakter almışdır. 1969-cu ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etməyə başlaması respublikanın həyatında, ictimai şüurun, milli özünüdürkin təşəkkülündə yeni mərhələnin özülünü qoymuş oldu. Həmin dövrün mövcud siyasi reallıqları diaspor problemi ilə milli-ideoloji zəmində açıq və sistemli şəkildə məşğul olmağa imkan verməsə də, respublikamızın nailiyyətləri təbliğ edilirdi.

AZƏRBAYCANLILARIN MÜTƏŞƏKKİL DİASPOR KİMİ FORMALAŞMASI XARICI SIYASƏTİN PRIORİTET İSTİQAMƏTLƏRİNDƏN BİRİNƏ ÇEVİRİLDİ

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra dövlətin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşķılatlanması, onların ölkəmizin ümumi maraqlarının müdafiəsi işinə cəlb edilməsi olmuşdur. 1993-cü ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin, xalqın təkidi ilə, yenidən hakimiyətə qayıdırından sonra xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla sistemli iş aparılması, diaspor quruculuğunu dövlət siyasetinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevriləməsi bu sahədə xüsusi dövlət qurumunun yaradılması ilə nəticələndi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Xaricdə Yاشayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında" imzaladığı Fərmanı, Azərbaycan diasporunun fealiyyətinin mütəşəkkil qaydada əlaqələndirilməsi baxımından, müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mühüm tarixi sənəd oldu. Azərbaycan diasporu yeni inkişaf yoluna qədəm qoyma. Dünyanın müxtəlif yerlərində məskunlaşmış azərbaycanlıların mütəşəkkil diaspor kimi formallaşması, lobbiçiliyin təskili xarici siyasetin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrildi. Bu isə, əslində, respublikamızda aparılan dövlət siyaseti ilə ümummilli mənafelərin ortaqlaşması deməkdir. Dünyanın müxtəlif ölkələrdən yaşayış soydaşlarımızın ve həmvətənlərimizin müstəqil Azərbaycan ile əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, birləşmə və həmreyliyin təmin olunması və s. nəzərə alaraq Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 2001-ci ilin may ayının 23-de Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məlum Sərəncamı bu möhtəşəm ideologiyanın gerçəkləşməsinə istiqamətlənmiş oldu. Ötən zamanda azərbaycanlıların təşķılatlanması istiqamətində müəyyən işlər görüldü, türkdilli ölkələrin diaspor təşķılatları ilə əlaqələr quruldu və birgə fealiyyət strategiyası qəbul olundu. Dünyada gedən qloballaşma prosesi, xalqlar arasında sürətli ineqrasiya meyillərinin güclənməsi, bu gün diaspor quruculuğu sahəsində daha effektiv işlər görməyi qəçiləməz edir. Əsası Azərbaycan xalqının Ümummillili Lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan diaspora qu-

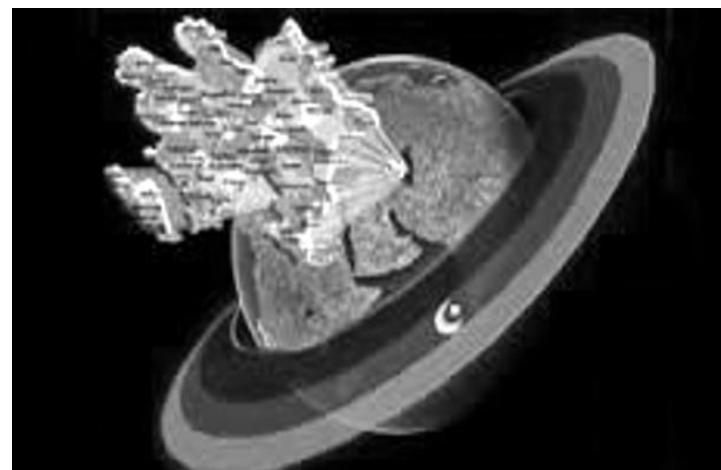
rculuğu siyaseti Prezident İlham Əliyevin qayğısı və yüksək diqqəti sayesində uğurla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin məlum Sərəncamı ilə Xarici Ölkələrdə Yاشayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı.

DİASPORUN GÖRDÜYÜ İŞLƏR YAŞADIQLARI ÖLKƏLƏRİN SIYASI HƏYATINA TƏSİR EDİR

Mövcud vəziyyət, belə deməyə əsas verir ki, yeni dünya düzəni və qloballaşma prosesləri nəticəsində, diasporlar yalnız müəyyən dövlətin ərazisində məskunlaşmış eyni milli mənsubiyyətli insanların yaratdıqları ictimai hərəkat və ya birlük kimi nəzərdən keçirilmir, onlar həm də təmsil etdikləri xalqın milli maraqlarının feal müdafiəcisi kimi də tanınırlar. Bu gün Azərbaycan diasporu dünyanın bütün qitelerində ABŞ, Fransa, Mısır, Avstraliya, Gürcüstan, Moldova, Avstriya, İslandiya, Almaniya, İspaniya, Qazaxistan və İtaliya kimi onlara dövlətdə fealiyyət göstərir. Dünyə ölkələrində Fransa-Azərbaycan Mədəni Əlaqələr Assosiasiyesi, Avstraliya-Azərbaycan-Türk Dostluq Birliyi, Azərbaycan-İsvəçəre Türk Cəmiyyəti, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Hyuston Azerbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlara belə qurumlar diaspora quruluğu siyasetinin məntiqi olaraq təşəkkül tapıb. Diasporun gördüyü işlər yaşadıqları ölkələrin siyasi həyatına təsir edəcək səviyyəye yüksəlib.

"MƏN ÇOX İSTƏYİRƏM Kİ, XARİCDƏ FƏALİYYƏT GÖSTƏRƏN DİASPOR TƏŞKİLATLARI DA BİR NÖQTƏYƏ VURSUNLAR, BİRLƏŞSİNLƏR"

Ölkəmizdə keçirilən dünya azərbaycanlılarının qurultayları da ölkəmizin tarixinə iftixar getirəcək hadisələr sırasındadır. Çünkü dünya azərbaycanlılarını təmsil edən əsas diaspor təşķılatlarının nümayəndələri, rəhbərləri Azərbaycana - doğma Vətəne gelir, birliyi və həmreyiliyi nümayiş etdirilir. Dünyaya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının rəsmi açılışında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışında "Mən çox istəyirəm ki, xaricdə

fəaliyyət göstərən diaspor təşķılatları da bir nöqtəyə vursunlar, birləşsinlər. Belə olan halda, onların gücü də, ictimaiyyət tərəfindən onlara qarşı hörmət də artacaq" deyərək, birləşmə məsələlərdən olduğunu diqqətə çatdırılmışdır: "Xüsusilə, nəzərə alsaq ki, bütün azərbaycanlılar, onların böyük əksəriyyəti vətənpərvəndlər, Vətəne bağlıdır. Onlar istəyirlər ki, Azərbaycan dövləti daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevriləsin". Qurultayda müasir dövrədə informasiya müharibəsi, bu sahədə yeni fəaliyyət mexanizmlərinin tətbiqi, Azərbaycan diaspor hərəkatında gənclərle bağlı yeni stratejiyanın hazırlanması, yeni qlobal iqtisadi tendensiyalar fonunda lobbi quruculuğu, cəmiyyətə ineqrasiya, siyasi həyatda iştirak və digər bu kimi əhəmiyyətli mövzularda fikir mübadiləsinin aparılması dünya azərbaycanlılarının daha da sıx birləşməsinə təkan oldu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev müstəqilliyimizin ilk illərində zəif olmayışdan istifadə edən erməni diasporunun uzun illərdir ki, dünyada bəzə qarşı çox çirkin kampaniya apardığını və bu kampaniyanın tərkib hissəsinin Azərbaycanı antide-mokratik, Ermənistani isə yazıp, "blokada" şəraitində olan ölkə kimi təqdim etmək məqsədi daşıdığını bildirib. 2001-ci ildə keçirilən I qurultaydan bu günə qədər - 18 il ərzində Azərbaycan diaspor təşķılatları daha da formalaşıb və coğrafi məkanı genişlənib. Bu gün dünyanın təqrübən 50 ölkəsində 556 diaspor təşķılatı mövcuddur. Azərbaycanın diaspor təşķılatlarının dayanıqlı əsaslar üzərində qurulması və daha güclü təməllərlə fealiyyət göstərməsi üçün dövrün teleblərinə uyğun yeni strateji istiqamətlər müəyyənləşdirilib. Diaspor təşķılatları arasında birləşmə temin edilməsi, soydaşlarımızın vahid məqsəd ətrafında birgə fealiyyətinə nail olunması məqsədile Almaniya, Fransa, İsvəçə, İsveç, Hollanda, Skandinaviya və Amerika Birləşmiş Ştatlarında Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuraları təsis edilib. Eyni zamanda, dünyanın müxtəlif şəhərlərində artıq fealiyyətə başlayan, gelecekdə digər ölkələrdə də açılması nəzərdə tutulan Azərbaycan mədəniyyət mərkəzləri və Azərbaycan dili məktəbləri diasporumuzun imkanlarını da da artırır.

"DÜNYA XOCALI BARƏDƏ BİLMƏLİDİR Kİ, BU CÜR QƏTLLƏR VƏ CİNAYƏTLƏR HEÇ YERDƏ TƏKRAR OLUNMASIN"

Dünya ilə sərhədsiz münasibət quran Azərbaycan müxtəlif qitələrde öz sözünü əməli çərçivəsində deyə bilir. Azərbaycan-

dan kənarda iri məzmunlu layihələrin əsasında bəşeriyyətə humanizm dəyərlərini exz etmək, dinindən və dilindən asılı olmayaq, qeyri-millətləri dialoqa cəlb etmek kimi qlobal mahiyyət kəsb edən məsələlərin icrasında artıq özünü təsdiqleyən Heydər Əliyev Fondu müasir dövrümüzdə Azərbaycan reallıqlarının dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında, ölkəmizin üzləşdiyi təcavüzkarlıq faktının ifşası istiqamətdə məqsədyönü və ardıcıl iş aparır. Fondu vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Ermənistan-Azərbaycan,

Dağılıq Qarabağ münaqışesi ilə bağlı yaradılan internet portalı, müxtəlif dillərdə hazırladığı "Qarabağ həqiqətləri" adlı bukletlər dünya ictimaiyyətinə problemi kökleri və sebebələri haqqında kifayət qədər məlumat çatdırır. Onun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində tədbirləri xüsusi qeyd etməliyik. "Dünya Xocalı barədə bilməlidir ki, bu cür qətllər və cinayətlər heç yerdə təkrar olunmasın" deyən Leyla Əliyeva 2008-ci il mayın 8-də "Xocalıya ədalet" beynəlxalq kampaniyasının keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürüb. Artıq neçə illərdir ki, Avropanın, Asiyanın, Afrikanın, Şimali və Cənubi Amerikanın onlara ölkəsində bu faciəyə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir. Tədbirlər çərçivəsində müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar təşkil olunur, kitablar neşr edilir və filmlər çekilir. "Xocalıya ədalet" rep üslubunda yazılmış mahni da Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında bir vasitə olud. Kampaniya çərçivəsində "Müharibe cinayətinin Xocalı şahidi. Ermənistan müttəhim kürsüsündə" adlı kitab çapdan çıxb. Avropa Azərbaycan Cəmiyyəti tərəfindən Sankt-Peterburqda və İstanbulda çap olunmuş kitab rus və türk dillərindədir. Bu kitab həm də Qərbde ingilis dilində çap edilmiş ilk müstəqil nəşərdir.

"Xocalıya ədalet" kampaniyası sayesində Xocalı soyqırımı bir sira beynəlxalq təşķılatlar tərəfindən tanınır. Pakistan, Meksika, Çexiya, Kolumbiya, Bosniya, Herseqovina kimi parlamentlər Xocalı faciəsini soyqırımı və Azərbaycana qarşı cinayət aktı kimi tanıyırlar. ABŞ-in Vest-Virciniya, Mississipi, Meyn, Texas, Arkansas, Oklahoma, Nyu-Meksiko və digər ştatlarının qanunverici orqanlarında da Xocalı faciəsi ilə əlaqədar qətnamələr qəbul edilib. Artıq dünyada insanlar həqiqəti yalandan ayırmayı bacarırlar. Heyata keçirilən tədbirlər, gerçəklişən layihələr Qərb ilə Şərqi qovuşmasında köprü rolunu oynamaqla yanaşı, istənilən sahədəki mövcud amilləri - Azərbaycan məfhumu - dünyaya yaxınlaşdırır.

Prezident İlham Əliyevin bu sahədə ardıcıl, qətiyyətli, məqsədyönü və principial siyaset aparması, deməyə əsas verir ki, Azərbaycan diasporu gücləndir, doğma Vətənin taleyüklü problemlərinin həllində ya-xından iştirak edir, dünyada birlilik və həm-rəylək nümayiş etdirir.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnfəsiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu keçirdiyi müsabiqəyə təqdim edilir

10 iyul 2019-cu il

Anti-Azərbaycan kampaniyasının antimilli ünsürü

Yaxud Əli Kərimlinin xəyanət xronologiyası...

Bəlkə də AXCP sədri Əli Kərimli kimi satılık-satın, xəyanətkar, mənəviyyatsız və nəhayət, əxlaqsızı arayıb-axtarmağa ehtiyac duyulmur. Çünkü Əli Kərimli kimilərin adlarının çəkilməsi kifayət edir ki, lənət və nifrinlərdən başqa, heç nə eşitmək olmur. Bəs kimdir o: insan, yoxsa iblis? AXCP sədri Ə.Kərimlinin xəyanət xronologiyasına cüzi nəzər salmaq kifayət edir ki, onun kimliyini aydın şəkildə görəsən. Bunu dəfələrlə yazmışq, hər dəfə də onun yeni bir cinayəti üzə çıxır.

Ə.Kərimli bu gündək siyasi fəaliyəti ilə Azərbaycanın milli maraqlarını satmağa hər an hazır olduğunu nümayiş etdirdib. O ve müttəfiqləri yalançı, qısaömrü birləklər yaradaraq, pafoslu çıxışlar edir, əslində isə, bir-birlərin-dən xarici pulverənlərə kompromat örtmək uğrunda mübarizə aparırlar. Düzü, onun siyasi fırıldaqlıq üşülləri-na şeytan da həsəd aparardı. Bunu uzun müddət Ə.Kərimli ilə bir cəbhədə təmsil olunanlar da bayan ediblər. AXCP sədri tək öz xalqına, vətənине deyil, amalına, məsləkinə, dostluğuna və yoldaşlığına qarşı da xəyanət yolu tutub.

"Siyasi karyerasının" aparıcı xətti - ermənilərlə iş biriyi

Ə.Kərimlinin Azərbaycana qarşı qərəzlə mövqə tutan xarici ölkələrin əlində figura çevrilmesi və təxribatçı qüvvələrlə birgə çalışmasını təsdiqləyən çoxsaylı faktlar mövcuddur. "Siyasi karyerasının" aparıcı xəttini təhlil edən əsas amil ermənilərlə iş biriyi qurmaqdır ki, bunu da təsdiq edən amillər istənilən qədərdir və bu barədə onun əməllərinin sübuta ehtiyacı yoxdur. Dağıdıcılıq, ziyankarlıq və xəyanət missiyasını daim tətbiq edərək, düşərgədə qarışılıq yaradan Ə.Kərimlini silahdaşları belə heç vaxt önemli figur kimi qəbul etmirlər. Azərbaycanda "Demokratiyanın inkişafı Fondu"ndan aldığı pulları mənimseyərek, başqlarına böhtən atmaqla meşğul olan, "erməni lobbisinin fəxri üzvü və dayısı" adını

daşımaqdandan utanmayan bu "siyasetçi" həmisi şəxsi maraqlarına görə, dövlətçiliyimizə xələl gətirir. Ermənilərdən başqa, dünyada məşhur olan terrorçu qrup və islami təşkilatlarla əlaqə yaradaraq, Azərbaycana qarşı böhtən kampaniyasında fərqləndiyi üçün "xidmətləri" de əvəzsiz qalmır.

Düşərgədə qarışılıq salmaq, "vahidlik" şansına yiylənmək üçün mövqeləri tərs mütənasib olan partiyalarla, eyni zamanda, separat danışıqlar aparan Ə.Kərimlinin bu "bacarığı" isə həmisi sadıq qaldığı əqidəsinə və həmkarlarına dönükük əlamətidir. "İctimai Palata"da, "Sekkizlər"de, "Onaltılar"da, "EL"-də, "Milli Şura"da özüne öz sərənlərde yer axtaran Ə.Kərimlinin niyyətinə duyub, ifşa edən keçmiş başqan İsa Qəmbər tarixi rəqibinin belə oyularının mənasızlığını ifşa edərək, "meydanda mən varam" ideyasını təbliğ edir. Ə.Kərimlinin "siyasi portfelində" aktual problem Müsavat başqanı İ.Qəmbərini çıxdaş edib arxada qoymaq, dağıdıcıların yeganə namizədi olmaq şansına yiylənməkdir. Ancaq bu inamı çoxdan itirən Ə.Kərimli kimilər əsl mənəviyyatsızlardır.

Rauf Arifoğlu: "Əli Kərimli mənəviyyatsız və yaramaz məxluqdur"

Ə.Kərimlinin yaramaz xisəltli məxluq olması da təəccüb doğurmur. Yeni Müsavat" qəzetinin baş yazarı Rauf Arifoğlunu hakimiyətə işləməkdə ittiham etdiyi üçün qarşı tərəfdən tutarı cavab alan Ə.Kərimli bir müddət öz qinna çəkildi. R.Arifoğlu isə, Ə.Kərimlini Rusiyaya işləməkdə günahlandırdı: "Ə.Kərimli ele zənn edir ki, olub-bitənləri xalq unudub, indi yenidən keçmiş vərdişini tekrarlayır. Maraqlıdır, illərdən bəri düşmən mövqelərini dəyiş-

məsələr də, şəxsi maraqları namine "birleşən" başqanla islahatçı sədər yeni ocaq başı hesab etdikləri "Milli Şura"da hansı üzəl yenidən "birgə fəaliyyət" göstərir, əl tutub söhbətləşirlər. Bu məqamda ALP lideri Lale-Şövkət Hacıyevanın Ə.Kərimli haqqında dediklərini yada salmaq istəyirəm: "Azərbaycan siyasetində belə mənəviyyatsızlıq görməmişdim. Adam düşmən olanda, gərək kişi kimi düşmən olsun. Ə.Kərimli de çox alçaq səviyyə gördüm."

Araz Əlizadə: "AXCP tarixində Əli Kərimli pozucu fəaliyyətli, satqın və əxlaqsızlıq edən iblisdir"

ASDP sədri Araz Əlizadə Əli Kərimlinin pozuculuq fəaliyyətli, satqın və əxlaqsızlıq edən iblis olduğunu bildirib: "Bu, faktdır, tarixdir. Bu, mənim şəxsi mövqeyim deyil. Bu, Ə.Kərimlinin fəaliyyətinin nəticəsi və adıdır. Ə.Kərimli fəaliyyəti boyu həmisi Qərb üçün alqı-satqı obyekti olub və ancaq alqı-satqı cəmiyyəti qurub. Bu şəxsin mahiyyəti və xisəti, məhz Qərbe satılmaq ÜSTÜNDƏ köklənib. O, həmdə bir çox beynəlxalq təşkilatların, qurumların əlində həmisi oyuncaq olub və onun ətrafında Azərbaycan iqtidarına xəyanət edən Gültekin Hacıbəyli, Cəmil Həsənlidən başqa, heç kim qalmayıb. G.Hacıbəyli alınıb-satılmağı gözəl bilən adamdır. Çünkü vaxtile Azərbaycan iqtidarını bizdən daha yaxşı müdafiə edib. Deməli, o, bunu mandat, mövqə və status sahibi olmaq üçün edib. G.Hacıbəyli alqı-satqı məsələləri üzrə mütəxəssisidir. Mən özüme borc bilerək ona və cəmiyyətə bu mesajı vermək istəyirəm ki, Ə.Kərimli heç kimsə lazımlı deyil. Xüsusilə də, iqtidara lazımlı deyil. Bu gün heç o, beynəlxalq təşkilatlara belə lazımdır. Çünkü alqı-satqı obyekti kimi bu insan çox işlədiib. İşlənmiş eşyalara isə, nə Azərbaycan siyaseti, nə də beynəlxalq təşkilatlar ehtiyac duyurlar. Milli xəyanətkarları yeri tarixin zibilliyidir və onlar sona qədər həmin zibillikdə qalaqlar".

Rəfiqə HÜSEYNNOVA

8 nəfərin ölümünə bais olan sürücü haqqında qərar çıxdı

Dünen Əlet-Astara avtomobil yolunun Məsallı rayonu ərazisində Nizami Mustafayevin idarə etdiyi "Mercedes Benz Vito" markalı 99-LH-458 dövlət nömrə nişanlı mikroavtomobile Elvin Zeynalovun idarə etdiyi "Kamaz 5511" markalı 10-MG-329 dövlət nömrə nişanlı yük avtomobilinə arxadan çırılması neticəsində mikroavtobusda olmuş 8 nəfərin vəfat etməsi, 1 nəfərin isə müxtəlif dərəcəli xəsarətlər almış faktına görə Daxili İşlər Nazirliyinin Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsindən bilavasitə tabe olan Yol-nəqliyyat hadisələrinə dair işlər üzrə İstintaq və Təhqiqat Şöbəsində Cinayet Mecalləsinin 263.3-cü (yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını pozma iki və daha çox şəxsin ölümüne səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. Baş Prokurorluqdan SIA-ya verilən məlumatə görə, iş üzrə hadisənin şahidləri müəyyən edilərək dindirilib, zəruri ekspertizalar təyin olunmuş və digər təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri həyata keçirilib.

Aparılmış İstintaqla hadisənin N.Mustafayev tərəfindən yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını kobud surətdə pozularaq töredilməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən o, şübhəli şəxs qismində tutulub. Hazırda iş üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Türkel Kərimli - erməni lobbisinin yeni buyruq qulu

Rəfiqə

Ne yaxşı ki, atalarımızın iibrətamız sözləri var. Ancaq təəssüf doğuran odur ki, bu iibrətamız sözlərdən vətənini, məsləkini və əxlaqını satanlar bir iibrə götürmürələr. Bir də qanmazı qandırmaq çətindir. Xəmiri satqınçılıqla yoğunlanan satqınlardan nə gözləmək olar? Bir də atalar deyiblər ki, ana çıxan ağaca, qızı budaq-budaq gəzər. Ancaq bu gün AXCP sədri Əli Kərimlinin oğlu Küçük Türkəl Kərimli atasından da min budaq artıq "gəzir". Necə deyərlər, atı atın yanında bağlaşan, həmrəng olmasalar da, həmxasiyyət olarlar. Özü də dədəsi Ə.Kərimli kimi, ilk sevgi-məhəbbətini Xədicədən qoxuladığı kimi, Küçük Türkəl də xəyanətkar və satqın Xədicə İsmayılin "budağında" tacrübədən keçirib. Təəccübənəcəksiniz ki, "Xədicə budağı" nə deməkdir? Düz eştidiniz. Çünkü hər ikisi erməni lobbisinin quyuqbulayınları, yalaqlarıdır. Daima erməni lobbisi və ona müttəfiq olan qüvvələrlə əməkdaşlıq edərək, milli maraqlarımızı satmış, ölkədə təribat törətmək üçün çıxışlar, çağırışlar etmiş avantüristlər, yaziq olduqları qədər də, bədxətdilər.

Bir faktı xatırlatmaq kifayətdir ki, aprel döyüşlərində xalqımızın vahid düşmənə qarşı səfərbər olduğu bir vaxtda, hər kəsin birlikdə həmrəylik nümayiş etdirərək, vətənpərvərlik və dövlətçilik ruhunda addımlar atdıq, ölkəmizin vətəndaşlarının qüdrətli ordumuza dəstək olmağa çalışıldığı bir məqamda, Ə.Kərimli bütün bu meyaların eksine hərəket etib, bütün imkanlarıyla partiyasına daxil olan gənclərin əliyə ölkədə fikir ayrılıqlarının yaranması üçün deridən-qabiqdan çıxbı. Özü də əxlaqsızlıq simvolu olan Xədicə İsmayılla birlikdə. İndi pula görə sevgili canan olan bu iyrənc məxluqlar qatı düşmənə چərəvliblər. Bax, budur bu satqın və cinayətkarların siması.

Qaldı ki "siyasi karyerasında", xüsusilə, ermənilərlə işbiriyini təsdiq edən amillər... istənilən qədərdir və bu yolun yolcusu olan Türkəlin də bədəməllərinin xüsusi sübəta ehtiyacı yoxdur. Bu küçük erməni nökəri hürəhürə, it olmaq istəyir.

Xalqa, dövlətçiliyə xəyanəti, erməniye "xidməti" başa düşdü. Ancaq maraqlı burasıdır ki, Xədicə İsmayıllı və Türkəl Kərimli kimilər sosial şəbəkələrdə yazırlar ki, guyu onlar ABŞ-da Azərbaycanın siyasi həyatına qiymət verirlər. Bu yerdəcə, necə susasan. Ay biqeyrət, sən kimsən ki, Azərbaycanın siyasi həyatında baş verənlər qiyəmet de verəsən? Sən o satqın, şəxsi, qrup mənəfəyi naminə milli və dövlət maraqlarını satmaq, xalqımıza qarşı dəfələrə vandalizm, terror aktları, soyqırımlar törədən üzənəraq millətin nümayəndələri ilə ciyin-ciyyən duran əxlaqsız Ə.Kərimlinin küçüyüsən, indi durub Azərbaycanın siyasi həyatında baş verənlər qiyəmet verirsən? Qiymət yox, böhtən atırsan. Çünkü Azərbaycanın uğurlarını gözü görməyənlər daim Ə.Kərimlidən və onun yaxın ətrafindan istifadə edərək, ölkədə təribat yaratmağa can atırlar. Ancaq Türkəl, Xədicə, Leyla Yunus və bu kimi erməni dayırmanına su tökmək təxələsiz və satqın erməni lobbisinin quyuqbulayınları, yaxşı bilirlər ki, Azərbaycana qarşı təhdid və təzyiq dili ilə danışmağın mənası yoxdur. Bütün təxribatlar daim bumerang effekti verib.

Cünki tarix heç vaxt bölənləri və bölcülük edənləri bağışlamır. Bu, həqiqətən də, belədir. Siyaset də bu qanundan heç də fərqlənmir. Ə.Kərimlinin Azərbaycana qərəzlə mövqədə dayanması, xarici ölkələrin əlində figura çevriləsi, təxribatçı qüvvələrlə birgə çalışmasını təsdiqləyən çoxsaylı faktlar bunu dəfələrə səbüt edib. Ən önemlisi isə, dağıdıcılıq, ziyankarlıq, xəyanət missiyasını daim tətbiq edərək düşərgədə qarışılıq yaradan Ə.Kərimlini silahdaşları da, atasının yolunu gedən küçük Türkəli "erməni lobbisinin fəxri üzvü - dayısı" adını daşımaqdandan utanmayan növbəti satqının yetişdiyini bildirirlər. Zaman sənin də cəzani verəcək, ay küçük erməni quyuqbulayın!

Dünya ölkələrində erkən nikah problemi

BMT-nin 2010-cu il məlumatlarına görə, 158 ölkənin qanunvericiliyində valideynlərin razılığı olmadan nikah yaşşı hər iki cins üçün 18 təyin edilmişdir. 22 ölkədə isə 18 yaş həddi qızlar üçün deyil, oğlanlar üçün məqbul hesab edilmişdir. 8 ölkədə oğlanlar üçün nikah yaşı 18-dən aşağıdır.

29 ölkədə nikah yaşı 16-17 yaş, 7 ölkədə 16-dan aşağıdır. Postsoviet ölkələrinin qanunvericiliyində 17-18 yaş təyin edilmişdir. Qambiya, Yemən, Palau və Səudiyyə Ərəbistanının qanunvericiliyində nikah yaşı təyin olunmamışdır. Qanunvericilikdə nikah yaşına məhdudluqlar qoyan ölkələrdə hamileliklə ve digər səbəblərlə bağlı valideynlərin dövlət orqanlarına müraciəti əsasında nikah yaşlarının əvvələ çəkilməsi halları da geniş yayılmışdır. Məsələn, Azerbaycanda dövlət orqanlarına müraciət əsasında, nikah yaşı 18-dən 17-yə endirilir. Lakin bir çox ölkələrdə nikah yaşı, bəzi hallarda, 16-dan aşağı salınması geniş yayılmışdır. Bu cür yanaşmalar 15 və daha aşağı yaşıda olan qızların rəsmi nikahına beraət qazandırır. Məsələn, Rusiyada bəzi səbəblərlə əlaqədar yerli icra orqanları 16 yaşa, yerli idarəetmə orqanlarının qanunları əsasında 16 yaşadək evliliklərə icaze verir.

Qanunvericilikdən kənarda iləqalı erkən evlilik halları da kifayət qədərdir. Bir çox ölkələrdə bu hallar qanun pozuntusu kimi cəzalandırılsa da, bəzilərində buna göz yumulur. Erkən evlilik hallarına qanunvericilikdə göstərilən cəzalar yerinə yetirilmədikdə, onların sayı sürətlə artır. Bu məsələnin dünyada BMT-nin gender bərabərsizliyi proqramları çərçivəsində nezarettə altına alınması, onun səviyyəsinin xeyli aşağı düşməsinə səbəb olmuşdur.

“Oxfam” məlumatlarına görə, dünyada 700 milyondan çox erkən evlilik (yəni 18 yaşadək evlilik) faktı vardır. Onların üçde bir hissəsi 15 yaşadək olan qızların evliliyidir. 2016-ci ildə İngilterədə “Save the Chidren” uşaqlara Yardım Təşkilatı tərefindən erkən evliliklərə bağlı hazırlanan hesabata görə, dünyada orta hesabla her 7 saniyədən bir 15 yaşından kiçik bir qız uşağı əre verilir. Hesabatda bildirilir ki, qız uşaqlarının hüquqlarının ən yüksək qorunduğu ölkələr sırasında ilk beşlikdə İsvəç, Finlandiya, Norveç, Hollanda və Belçikanın adları çəkilir. Siyahının sonunda yer alan ölkələr Mərkəzi Afrika Respublikası, Çad və Nigeriyadır.

Erkən evlilik halları, Cənubi Asiya, Səhraaltı Afrika, Cənubi Amerika və Cənub-Şərqi Asiya ölkələrində daha yüksəkdir. Erkən evliliklərin geniş yayıldığı Afrika, Cənubi Amerika, Mərkəzi və Cənubi Asiya ərazilərində müxtəlidir və inanclarla (xristianlıq, buddizm, hinduizm, islam, yəhudilik, şamanlıq), irq və etnik (zənci, hind, hindu, latin amerikalı, əreb, fars, türk, yəhudü və s.) mənsubiyətə aid olan insanlar yaşayırlar.

Hindistan, Nepal, Efiopiya, Nigəriya, Banqladeş, Misir, Peru, Əfqanistan, Pakistan, Yemən, Səudiyyə Ərəbistanı, Somali, Mərkəzi Afrika Respublikası, Çad, Mali, Qvineya, Cənubi Sudan, Burkina

Faso, Malavi, Mozambik, Meksika, Braziliya kimi ölkələrdə 15 yaşadək əre gedən qızların sayı daha çoxdur. Biz fərqli regionlarda, erkən evlilik səviyyəsini ayrı-ayrılıqla araşdırısaq, problem ilə bağlı mənzərə daha aydın şəkildə ortaya çıxar.

UNICEF-in məlumatlarına görə, Səhraaltı Afrikada erkən evlilik səviyyəsi 18 yaşadək qızlar arasında 38%, 15 yaşadək qızlar arasında 12% təşkil edir. Dünənda 700 milyon erkən evlilik 125 milyonu (17%) Afrikanın payına düşür. Afrikada ən yüksək göstərici ölkələrə görə, Nigeriya (76%), ən aşağı göstərici Əlcəzair (3%). Lakin BMT-nin dəstəyi və müdaxiləsi ilə Afrikada erkən evlilik səviyyəsi 90-ci illərdən bu günədək xeyli azalmışdır.

R.Məmmədovun fikrinə, regionda erkən evliliklərin geniş yayılması səbəbləri aşağıdakılardır:

- Afrikada kişilər evlənərkən, qadınlara başlıq (pul, ev heyvanları və ziynet əşyaları şəklində) ödəyirlər. Qızın yaşı nə qədər kiçikdərsə, onun başlığı bir o qədər artıq olur. Yoxsul ailələr qızlarını erkən yaşda əre verməklə, öz maddi problemlərini həll etməyə çalışırlar.

- Valideynlər qızlarının təhlükəsizliyi üçün onu erkən yaşda evləndirirlər. Çünkü qızların zorlanma və təcavüze məruz qalma riskləri böyükdür. Bölgede yayılan qəbilələrə rasi münəaqişələr, terrorizm və vətəndaş qarşışmalarının qurbanları arasında azyaşlı qızlar çoxdur. “Boku-Haram” terror teşkilatının azyaşlı qızları kütəvli şəkildə girov götürməsi buna misal ola bilər.

- Erkən evlilik bir adət şəkline düşübür. Bu adəti pozanlar cəmiyyətin qınağına məruz qalırlar. Bu ictimai qınaq və sosial normalitələr erkən evliliyə şərait yaradır.

- Gender bərabərsizliyinin geniş yayılması, qızların işləmək və təhsil almaq imkanlarını məhdudlaşdırır. Buna görə də, qızlar yoxsul ailələrdə iqtisadi yük kimi dəyərləndirilir və onların erkən əre verilmələri adət şəkline düşür.

UNICEF-in məlumatlarına görə, bu regionda erkən evlilik səviyyəsi 18 yaşadək qızlar arasında 17%, 15 yaşadək qızlar arasında isə 3% təşkil edir. Regionda ən yüksək göstərici ölkəsi Yemən (32%), ən aşağı göstərici ölkəsi Əlcəzair (3%) hesab edilir.

Diaqram 2.3. Orta Şərq və Şimali Afrikada 18 yaşadək olan erkən evlilik səviyyəsi (% ile):

Yemən, erkən evliliklərin ən çox yayıldığı müsəlman ölkəsidir. Burada evli qadınların 32%-i 18 yaşadək, 9%-i 15 yaşadəkdir. Hətta bu ölkədə 8-9 yaşında evliliklər də az deyildir. Ölkədə erkən evliliklərin artmasına münəaqişələr də təsir göstərir.

İraqda hər 4 qızdan biri (24%) 18 yaşadək evlənir. Onlardan 5%-i 15 yaşda əre gedir (əsasən, kurd

əşirətləri arasında yayılıb). Erkən evliliyin əsas səbəbləri yoxsulluq, münəaqişələr, dini və sosial ənənələrdir.

Yaxın Şərqi, əsasən, iki ölkə - İran və Səudiyyə Ərəbistanı dini ideoloji baxımdan, əksər müsəlman ölkələrini öz təsirləri altında saxlayırlar. Çünkü müxtəlif müsəlman ölkələrində radikal vəhhabi sünniyyili və radikal şəhə ideologiyasının kifayət qədər daşıyıcıları bu ölkələrin dini liderlərinin fətvaları əsasında öz davranışlarını müəyyənləşdirirler. İran və Səudiyyə Ərəbistanında gender bərabərliyi, qadın hüquqları və erkən evlilik məsələlərini müqayisəli təhlil et-sək, real mənzərənin nədən ibarət olduğunu görə bilərik.

İran, İslam inqilabına qədərki dövrde Yaxın Şərqi liberal dəyərlər yayıldı. İranda dünyəvi monarxiya rejiminin, bir çox əreb ölkələrində hakimiyətdə olan BAAS rejiminin rəhbərliyi altında modernləşmə prosesləri bu və ya digər şəkildə özünü bürüze verirdi.

Bu proseslər, Yaxın Şərqi qadınların gender bərabərliyi istiqamətində bəzi hüquqlar eldə etməsinə şərait yaradırdı. Yaxın Şərqi baş verən bu proseslər milli dövlətlərin formalşamasına və inkişafına sebəb olurdu.

Lakin 1979-cu ildə İranda baş verən islam inqilabı, Yaxın Şərqi II Dünya müharibəsindən sonra formalşan antimüstəmləkəcilik mühitində yeni bir dəyər getirdi. İslam inqilabı bölgədə dini qrupların hakimiyətdə olan liberallara qarşı fəallaşmasına şərait yaratdı.

1979-cu ildə İran İslam İnqilabından dərhal sonra, İranda qızlar üçün evlilik yaşı 9, oğlanlar üçün 14 yaş oldu. Halbuki İran cəmiyyəti, digər əreb ölkələrindən fərqli olaraq, daha çox modernləşmiş, feminist inqilabını yaşamış bir cəmiyyət idi. Bele bir cəmiyyəti erkən evlilik, çoxarvadlılıq kimi köhnə patriarxal ənənələrə döndürmək asan deyildi. Buna görə də, İranda 2002-ci ildə qızlar üçün evlilik yaşı 13-ə, sonra isə 16 yaşa qaldırıldı. İranda erkən evlilik səviyyəsi 18 yaşadək qızlar arasında 17%, 15 yaşadək qızlar arasında 3% təşkil edir (UNICEF). Erkən evlilik hələ en çox Cənubi Azərbaycan, Gilan, Mazarədaran və Xorasan ərazilərində müşahidə olunur.

R.Məmmədov yazır: “1979-cu ildə İran İslam İnqilabından dərhal sonra Mekke şəhərində terror aktı baş verdi. Bu hadisədən sonra Səudiyyə Ərəbistanı radikal dini siyaset kursunu əsas götürdü. Səudiyyə Ərəbistanı vəhhabı-sələfi ideoloqlar gender bərabərliyinin (ihtilat) şəriətə zidd olduğunu (Əhməd Qasim əl-Həmdi) və bunu dəstekləyənlərin öldürüləsini (Əbdül Rehman əl-Barrak) caiz gördürlər. Səudiyyə Ərəbistanı, İranda olduğu kimi, modernləşmiş, feminist inqilabını yaşamış bir seyulyar cəmiyyət olmasa da, 1979-cu ildən ənənəvi islami yaşayan, qadınların automobil sürməsinə, əbəyi (çarşaba bənzər üzüqapalı geyim növü) geyinmədən ənənəvi əreb örtüklerində ictimai yerlərdə gəzməsinə, naməhrəm kişilərlə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

söhbət etməsinə neytral olan bir dövlət idi. 1979-cu ildə hakimiyətə sahib çıxan fundamentalist vəhhabı güçlər qadınların təhsil almalarına (qız tələbələrə verilən təqaüd azaldılığı), avtomobil sürmələrinə, namehrəmlərlə görüşmələrinin qarşı çıxı və əbəyi-qadınların vahid geyim formasına çevirdi. Cinsi seqressiya təhsil, nəqliyyat, bank, xəstəxana, əyləncə mərkəzləri və bir çox yerlərdə özünü bürüze verdi, çoxarvadlılıq və erkən evlilik halları çıxaldı. Qadınların işləmək, oxumaq, sərbəst hərəket etmək, boşanmaq, evlənmək və digər məsələlərlə bağlı hüquqları özüne deyildi, onun himayədəri olan atası, qardaşı, əri və ya oğluna aid oldu. Bu cəmiyyətdə qadın kiçik bir uşaq və ya mal qismində idarə olunmağa başladı.

11 sentyabr 2001-ci ildə Dünya Ticarət Mərkəzində baş verən terror hadisəsində iştirak eden 11 nəfərdən 9-u səudiyyəli idi. Kral Abdulla, mövcud vəzifəyəndən çıxış yolu kimi, qadın və kişilərin birgə təhsil aldığu universitetin açılmamasına, qadınlara sürçülük vəsiqəsinin verilməsini gender zorakılığına qarşı qanunun qəbul edilməsini, qadınların seckidə iştirak etmek hüququnun verilməsini formal olaraq təmin etdi. Bu liberal isləhatlar, özünü daha çox Ciddə şəhərində bürüze verdi. 1970-ci ilənəsətə (qadınlar 2%, kişilər 15%) Səudiyyədə qadınların təhsil səviyyəsi yüksəlsə də (qadınlar 81%), onun keyfiyyəti çox aşağı idi. Lakin orta və ali təhsil (60%) alan, həmçinin, Qərbdə ali təhsilalanqadınlarında

yikişilərdən çıxır. Deməli, Səudiyyədə qadınların təhsil səviyyəsi kişilərdən çıxır. Bu gün, onlar öz bilik və bacarıqlarını cəmiyyətdə reallaşdırıbilmirlərse, perspektivdə modernləşmə proseslərinin heyyata keçirildiyi təqdirdə, Səudiyyə cəmiyyətində feminist inqilabı baş verəcəkdir. Artıq cəmiyyətdə bu islahatların aparılması zərurətə çevrilibdir.

Lakin Səudiyyədə mövcud durum, sərt patriarxal ənənələrə söylenir. 2015-ci ildə səudiyyəli qadın ərinin xidməti qadınla zina etdiyini nümayiş etdirdi. İnternete yerləşdirildiyi üçün, “ərinin leyaqətini alçaltlığı” adı altında qadına cinayət işi etdi. 2007-ci ildə Səudiyyədə “facebook” səhifəsində bir oğlanla yazışan qız atası tərəfindən öldürülmüşdü. 2009-cu ildə iki genç qız namehrəm kişi ilə səhifə etdi. 2015-ci ildə səudiyyəli qadınların təhsil səviyyəsi kişilərdən çıxır. Bu gün, onlar öz bilik və bacarıqlarını cəmiyyətdə reallaşdırıbilmirlərse, perspektivdə modernləşmə proseslərinin heyyata keçirildiyi təqdirdə, Səudiyyə cəmiyyətində feminist inqilabı baş verəcəkdir. Artıq cəmiyyətdə bu islahatların aparılması zərurətə çevrilibdir.

VAHİD ÖMƏROV,
falsəfə üzrə falsəfə doktoru

Latviyanın Yekabpils şəhərində Azərbaycan guşəsinin açılışı olub

Latviya Respublikasının Yekabpils şəhərində ənənəvi "Şəhər Günü" bayramı keçirilib. 350 illik tarixi olan Yekabpils şəhəri Latviyanın iri şəhərlərindən hesab olunur və geniş əlaqəli beynəlxalq əməkdaşlıq aparır. Bayram tədbirləri çərçivəsində şəhər sakinlərinin sevimli istirahət yeri olan Dauqava çayının sahilindəki xiyanabanda ölkəmizə aid guşənin açılışı olub.

Azərbaycan guşəsinin açılış mərasimində Suraxani rayonu icra hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti, Yekabpils şəhərinin meri Ayvars Karps, Yekabpils şəhərinin qardaşlaşdırıldığı digər şəhərlərin rəhbərleri, Latviya ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Xatırladaq ki, Yekabpils şəhəri ilə Suraxani rayonu Qaraçuxur Bələdiyyəsi 2012-ci ilin 15 avqustunda imzalanmış qarşılıqlı əməkdaşlıq protokoluna əsasən qardaşlaşmışdır. Bu günə qədər Yekabpils şəhərinin qardaşlaşdırığı yeddi şəhərdən dördünün - Almanianın Melme, Belarus Lido, Polşanın Sokolov-Podlaski və Çervoniaka Lesçayna şəhərlərinin şərfinə istirahət guşələri yaradılmışdır.

Özünəməxsusluğlu ilə seçilmiş növbəti, beşinci guşə isə Azərbaycana həsr olunmuşdur. Guşədə Azərbaycan, Bakı və Suraxani haqqında məlumat latış, rus, ingilis və Azərbaycan dillərində yerləşdirilmişdir. Guşənin yanında Suraxani rayonunun Qaraçuxur qəsəbəsinə istiqamətlənmiş nişan da quraşdırılmışdır.

Açılmış mərasimində Yekabpils şəhərinin meri Ayvars Karps çıxış edərək, Bakı şəhərinin Suraxani rayonu ilə səmərəli əməkdaşlıq etdiklərini, müntəzəm qarşılıqlı səfərlər zamanı Azərbaycanda müşahidə etdikləri sosial-iqtisadi inkişafdan danışmış və yeni salınan sayca beşinci istirahət guşəsinin, məhz Azərbaycana həsr edilməsini böyük məmənluqla qeyd etmiş, Dauqava çayının sahilindəki xiyanabanda dostluğun simvolu olan Azərbaycana həsr olunmuş guşənin yaradılmasının əlamətdar hadisə olduğunu bildirib. Suraxani rayon icra hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov belə bir guşənin yaradılmasına görə, şəhər meriyasına minnətdarlığını bildirərək, bu təşəbbüsün ölkələrimiz və şəhərlərimiz arasında əməkdaşlığın güclənməsinə növbəti bir töhfə olduğunu qeyd edib. İlqar Abbasov öz çıxışında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizin əldə etdiyi sosial-iqtisadi nallıyyetlərdən danışmış, şəhərlərimizin, o cümlədən, Bakının daha da gözəlləşdini xüsusi qeyd edib.

Daha sonra tədbir iştirakçıları Azərbaycan guşəsində xatirə şəkiləri çəkdirib.

Açılmış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Latviya Respublikasında səfirliyinin birinci katibi Tural Rəhimov iştirak edib.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

ELAN

Azərbaycan Dövlət Dəmirçilik Akademiyasının II kurs 207 A 2 qrupunun tələbəsi Bayramov Fuad Mübariz oğlunun adına verilmiş dublikat tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ses

Son sayfə

10 iyul

"Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyinin düşüncəsində 50 il"

Bu mövzuda YAP Şamaxı rayon təşkilatı fəal gənclərlə birgə konfrans keçirib

Dünən YAP Şamaxı rayon təşkilatı fəal gənclərlə birgə "Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyinin düşüncəsində 50 il" adlı konfrans keçirib. Konfrans giriş sözü ilə açan YAP Şamaxı rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Abbasov bildirib ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin "Müstəqil Azərbaycan Heydər Əliyevin şah əsəridir" tezisi layihə üçün xəritə rolunu ifadə edir. Layihənin iştirakçılarının çoxluğu bir daha bu mühüm məqama işiq salır ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətimiz və xalqımız qarşısında xidmətlərinin miqyası geniş olmaqla yanaşı, yüksək dəyərləndirilir, illər keçdikcə, bu günümüz və gələcəyimiz üçün möhkəm teməl olduğu bir daha təsdiqlənir.

Tədbirdə YAP Şamaxı rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədri Nurən Məmmədova gənclərin həyata keçirdiyi layihəni yüksək qiymətləndirib: "Ulu Öndər Heydər Əliyevin fəaliyyətinə gənclərin düşüncələri əsasında qiymət verilməsi gözəl təşəbbüsdür. Müasir həyatın yeni imkanlarından istifadə edərək, gənclərin Ulu Öndər Heydər Əliyevin xidmətləri ilə bağlı öz fikirlərini bölüşmələri təqdiləyiqdır".

"Azərbaycanın müasir tarixinin 50 illik dövrü Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır" söyleyən YAP Şamaxı rayon təşkilatının gənclərinin sədr müavini Simral Mahmudov bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-cu ildə Azərbaycan rəhbərliyinə seçilməsi tariximizdən döñüs nöqtəsi kimi yaddaşlara həkk olunub: "Yaşlı nəsil yaxşı xatırlayır ki, 60-ci illərə qədər Azərbaycan bütün sahələrdə xoş olmayan günlə-

R.HÜSEYNOVA

Dollar milyonçularının sayı son on ildə ilk dəfə azalıb

2018-ci ildə dünyada milyon dollardan çox vari-dati olan 18 milyon şəxs qeydə alınıb. Bu, 2017-ci illə müqayisədə 0,3 faiz azdır. Deutsche Welle teleradio kompaniyası xəbər verir ki, bu barədə məlumat Capgemini konsalting şirkətinin məruzəsində yer alıb.

Milyonçuların sayının azalması 2008-ci ildə baş verən maliyyə böhranından sonra ildə ilk dəfədir müşahidə edilir. 2017-ci ilə nisbətən milyonçuların əlinde cəmlənən ümumi kapitalın həcmi təxminən üç faiz - 68,1 trilyon dollara qədər azalıb. Dollar milyonerlərinin sayına görə ilk yeri ABŞ tutur. Onun ardınca isə Yaponiya, Almaniya və Çin gelir. Dünya üzrə milyonçuların 60 faizindən çoxu bu dörd ölkənin payına düşür.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600